

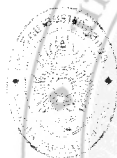
รายงานการวิจัย

เรื่องการศึกษาปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา

A Study on Articulation Problems of Primary Students at the
Songkhla Rajabhat University Demonstration School

Songkhla Province

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ณัฐรินทร์ แซ่จุง

สุวิมล อุดมพิริยะศักดิ์

งานวิจัยนี้ได้รับอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณกองทุนวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2555

ชื่องานวิจัย: การศึกษาปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา

ผู้วิจัย: ณัฐรินทร์ แซ่จุง
สุวิมล อุดมพิริยะศักย์

คณะ: ครุศาสตร์

ปี: 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในระดับประถมศึกษา และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และผู้ปกครอง จำนวน 203 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูด 2) แบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน และ 3) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์ (Chi-square) ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการพูดไม่ชัดประมาณร้อยละ 10 โดยมีนักเรียนที่ออกเสียงโดยใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) มากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหาการเว้นไม่ออกเสียง (Omissions) และการออกเสียงเพี้ยน (Distortions) ตามลำดับ
2. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวโดยรวมไม่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นรายด้าน พบว่า สถานภาพทางครอบครัวที่มีการหย่าร้างและลักษณะการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันกลับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกจากนี้แล้ว บทบาทของพ่อแม่ยังมีความสัมพันธ์กับปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อีกด้วย

เลข ๒๒ #	11390167
วันที่	๕ ๙ ก.ค. ๒๕๕๙
เลขเรียนหนังสือ	๒๓.๙๑๔
	๓๓ ๑๑๓๓

Research Title: A Study on Articulation Problems of Primary Students at the Songkhla Rajabhat University Demonstration School, Songkhla Province

Researchers: Nattarin Sae-Jung
Suwimon Udompiriyasak

Faculty: Education

Year: 2012

Abstract

This study was aimed to 1) investigate articulation problems of primary students and 2) study the factors impacting the articulation problems of primary students. Participants in this study were 203 students in grades 1-3 and their parents at the Songkhla Rajabhat university demonstration school using purposive sampling methods. The instruments included 1) a set of articulation tests, 2) a questionnaire about factors impacting the articulation problems of participating students, and 3) semi-structured interview questions about parents perception on their children's articulation problems. Data were analyzed using descriptive statistics and the Chi-square test. Answers from the interviews were analyzed using content analysis techniques.

The findings of this study were as follows:

1. Ten percent of all first- to third-graders at the Songkhla Rajabhat university demonstration school had articulation problems. The most common problem was substitution, followed by omission and distortion accordingly.

2. Relationship within family, as a whole, did not impact articulation problems of participating students. When considering each aspect of the relationship within family, family status with divorce and parenting styles impacted articulation problems of participating students at .05 significance level. In addition, there was a statistically significant relationship between parental roles and articulation problems of participating students at .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้จากความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่ายผู้ที่ให้การสนับสนุนที่สำคัญ คือ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ได้อนุมัติทุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ซึ่ง คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

บุคคลอีกหลายฝ่ายที่ช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จได้ ได้แก่ ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล บุคคลที่สำคัญอีกท่านคือ อาจารย์ นงลักษณ์ คงรักษ์ ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งคณะผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมากในความช่วยเหลือเหล่านี้

บุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องเอ่ยนามในครั้งนี้ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา ก่อสุวรรณ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดีตลอดมา ท่านเชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ได้แก่ ผศ. ดร. นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ ดร.ยุวดี วิริยางกูร และอาจารย์กมลทิพย์ สมบูรณ์พงศ์ ที่กรุณาตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือในการวิจัย คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

บุคคลที่มีส่วนสำคัญในการวิจัยที่คณะผู้วิจัยระลึกถึงตลอดมานักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบ คุณทุกๆ ท่านที่ได้มีส่วนร่วมให้เกิดการวิจัย และมีส่วนช่วยให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะผู้วิจัย

พฤษภาคม 2559

สารบัญ

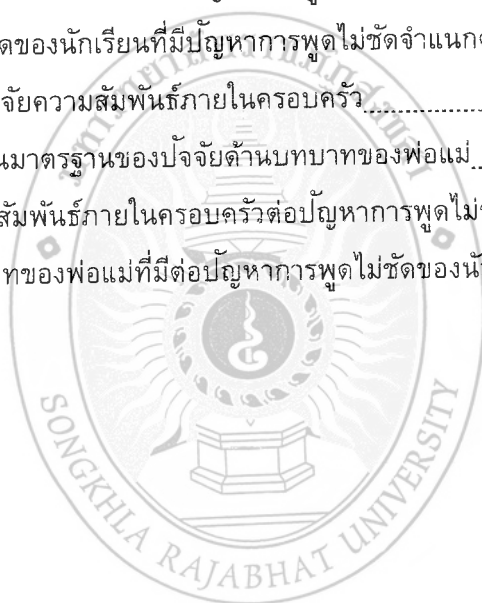
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(จ)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
1. พัฒนาการทางภาษาและการพูด	6
2. ลักษณะปัญหาการพูด	10
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาและการพูด	14
4. สาเหตุและแนวทางแก้ไขการพูดไม่ชัด	16
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
การสร้างเครื่องมือและหาคุนภาพเครื่องมือระยะที่ 1	21
การสร้างเครื่องมือและหาคุนภาพเครื่องมือระยะที่ 2	23
การสร้างเครื่องมือและหาคุนภาพเครื่องมือระยะที่ 3	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	41
สรุปผลการวิจัย	41
อภิปรายผล	48
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	52
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	53
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	57
ภาคผนวก ก	58
ภาคผนวก ข	60
ภาคผนวก ค	64
ประวัติผู้วิจัย	72

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดจำแนกตามเพศและระดับชั้น..... 28
2	จำนวนนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดจำแนกตามลักษณะของเสียงที่ออกผิด..... 29
3	ลักษณะของเสียงที่ออกผิดของนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด..... 30
4	ลักษณะของเสียงที่ออกผิดของนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดจำแนกตามรายบุคคล..... 31
5	จำนวนและร้อยละของปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัว..... 32
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบทบาทของพ่อแม่..... 34
7	การวิเคราะห์ปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัวต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน..... 36
8	การวิเคราะห์ปัจจัยบทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน..... 37

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญของชีวิต ที่ทำให้ทุกคนมีความเข้าใจตรงกัน ไม่ว่าจะเป็นทั้งในเรื่องการติดต่อสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ไปยังผู้อื่น ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การฟัง การอ่าน การใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน โดยเฉพาะการพูดมีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายที่ดีที่สุด และรวดเร็วกว่าการสื่อความหมายด้วยวิธีอื่น ๆ ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง การพูดเป็นการได้ทราบถึงความต้องการของผู้พูดต่อผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ทั้งยังช่วยสร้างความเข้าใจต่อมนุษย์ด้วยกัน เนื่องจากการพูดต้องใช้ระดับเสียงตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมและได้เห็นท่าทางในการพูด

พัฒนาการทางด้านภาษาของมนุษย์เริ่มจากภาษาพูดไปสู่ภาษาเขียน ดังนั้น การเรียนรู้ด้านภาษาในวัยเด็ก จึงเน้นที่การพูดและการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งพัฒนาการทางการพูดของเด็กเกิดขึ้นจากการได้รับสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสิ่งแวดล้อม ทั้งทางกายภาพและทางสังคม เด็กที่ใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมได้เปรียบเมื่อเข้าโรงเรียนหรือการใช้ชีวิตในสังคม เด็กจะเข้าใจภาษาพูด และใช้ภาษาพูดได้ดีเหมือนผู้ใหญ่ เมื่ออยู่ในระดับประถมศึกษา คืออายุ 6 ปีขึ้นไป และควรพูดได้ชัดเมื่ออายุ 8-9 ปีขึ้นไป (ผดุง อารยะวิญญู, 2544, 30 ; อ้างอิงจาก Schwartz, 1994) หากเด็กใช้ทักษะการพูดไม่ถูกต้อง พูดไม่ชัดหรือออกเสียงผิดเพี้ยน จะทำให้เกิดความสับสน ยุ่งยาก ไม่เข้าใจกัน คิดเป็นนิสัยไปตลอด และยังมีผลกระทบไปถึงเรื่องอื่น ๆ เช่น การปรับตัว การอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า การพูดผิดปกติเพียงเล็กน้อยในวัยเด็ก ก็อาจเป็นปัญหาที่สำคัญต่อการปรับตัวทางสังคม และเมื่อเด็กเรียนในชั้นที่สูงขึ้น ความผิดปกติทางภาษาก็อาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดความวิตกกังวลและมีปัญหาด้านการปรับตัว เด็กมักถูกเพื่อนล้อเลียน ทำให้ขาดความมั่นใจในการสื่อสาร การแสดงความคิดเห็นและในไม่ช้าก็จะมีนิสัยขี้อาย แยกตัว กลายเป็นเด็กมีปมด้อย ไม่ชอบเข้าสังคมกับเพื่อน เด็กที่มีภาษาพูดผิดปกติมักเป็นคนเงียบหรือดีใจอย่างเปิดเผย เด็กพวกนี้จะชอบผ่นกลางวัน หมกตัวอยู่ในโลกของตนเองตามลำพังต่อต้านสังคม มักตื่นเต้น ประหม่าเมื่อต้องพูดกับใคร พฤติกรรมเหล่านี้จะค่อย ๆ สะสม จนเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพของเด็ก อีกทั้งยังส่งผลต่อพัฒนาการทางการอ่าน การเขียน มีผลทำให้เด็กเกิดความล้มเหลวทางการเรียนในที่สุด (พรจิต จิตรถเวช, 2550)

ปัญหาทางการพูด เป็นการพูดที่ผิดปกติจากการพูดของคนทั่วไปจนสังเกตเห็นได้ชัดหรือเกิดความยุ่งยากในการสื่อความหมาย และมีลักษณะของปัญหาการพูดอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การพูดไม่ชัด พูดเสียงผิดปกติ จังหวะการพูดผิดปกติ พูดสับสนจนผู้ฟังจับใจความไม่ได้ ซึ่งการพูดไม่ชัดนั้น เป็นลักษณะความผิดปกติทางการพูดที่พบมากที่สุด ในบรรดาความผิดปกติของการพูดประเภทต่าง ๆ โดยมีความผิดปกติเกี่ยวกับการเปล่งเสียงพูด แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ การพูดออกเสียงโดยใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) การเว้นไม่ออกเสียง(Omissions) พยัญชนะบางเสียง การพูดผิดเพี้ยน (Distortions) ไปจนฟังไม่ออกว่าเป็นเสียงสระหรือเสียงพยัญชนะใด และการออกเสียงเพิ่ม (Additions) ไปจากเสียงที่ต้องการ (กานดา โตะถม, 2547) มีการศึกษางานวิจัยลักษณะการออกเสียงไม่ชัดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า มีการออกเสียงไม่ชัด ในลักษณะการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง มากที่สุด รองลงมาคือการเว้นไม่ออกเสียงในเสียงที่ต้องการ การออกเสียงเพี้ยนไปจากเสียงที่ต้องการและการออกเสียงเพิ่มไปจากเสียงที่ต้องการมีไม่มากนัก (ผดุง อารยะวิญญู, 2544) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ลักษณะการออกเสียงชนิดเว้นไม่ออกเสียงในเสียงที่ต้องการ ถ้าเกิดในเด็กกลุ่มอายุมากขึ้น สามารถบ่งชี้ได้ว่า เด็กกลุ่มนี้จะมีลักษณะการพูดไม่ชัดต่อไป ในปัจจุบันพบว่า นอกจากสาเหตุโครงสร้างและการทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูดผิดปกติในเด็กจำนวนมากที่พูดไม่ชัดนั้น ยังมีสาเหตุหลักมาจากการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี เช่น อยู่กับพี่เลี้ยงที่พูดไม่ชัดหรือครอบครัวที่พูดสองภาษา บางครั้งผู้ที่ใกล้ชิดไม่ได้กระตุ้นให้เด็กพูดให้ถูกต้องชัดเจนตั้งแต่แรก ทำให้เด็กขาดโอกาสในการเลียนแบบการพูดที่ดี สภาพสิ่งแวดล้อมและการอบรมเลี้ยงดู จึงมีส่วนสำคัญในการทำให้เด็กสามารถเกิดการเรียนรู้ในการพูดที่ดีหรือการพูดที่ไม่ชัดเจนจนติดเป็นนิสัย

สำหรับโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็นหน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ได้เปิดการเรียนการสอนนักเรียน ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวิสัยทัศน์มุ่งให้เป็นโรงเรียนต้นแบบในการจัดการศึกษา มีระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการควบคู่กับคุณธรรมจริยธรรม มีทักษะทางภาษา ทักษะกระบวนการคิดและเทคโนโลยี มีลักษณะความเป็นผู้นำ เน้นความเป็นไทยโดยชุมชนและมีส่วนร่วมภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุข ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การศึกษาและการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการพูดในระดับประถมศึกษา ถือเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งนอกจากจะเป็นการขจัดปัญหาการพูดตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้มีการพูดที่ถูกต้อง อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านการเรียนของเด็ก นอกจากนี้ยังเป็นการวางรากฐานการพูดภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติให้ถูกต้อง ตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนโรงเรียนสาธิตมีคุณภาพตามที่มุ่งหวังไว้

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แม้จะมีนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกมาอย่างดีพอสมควรแล้วนั้น แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนในระดับประถมศึกษา เพื่อจะได้หาสาเหตุและหาแนวทางในการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการพูดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 420 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนทุกคนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 203 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และบทบาทของพ่อแม่

ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

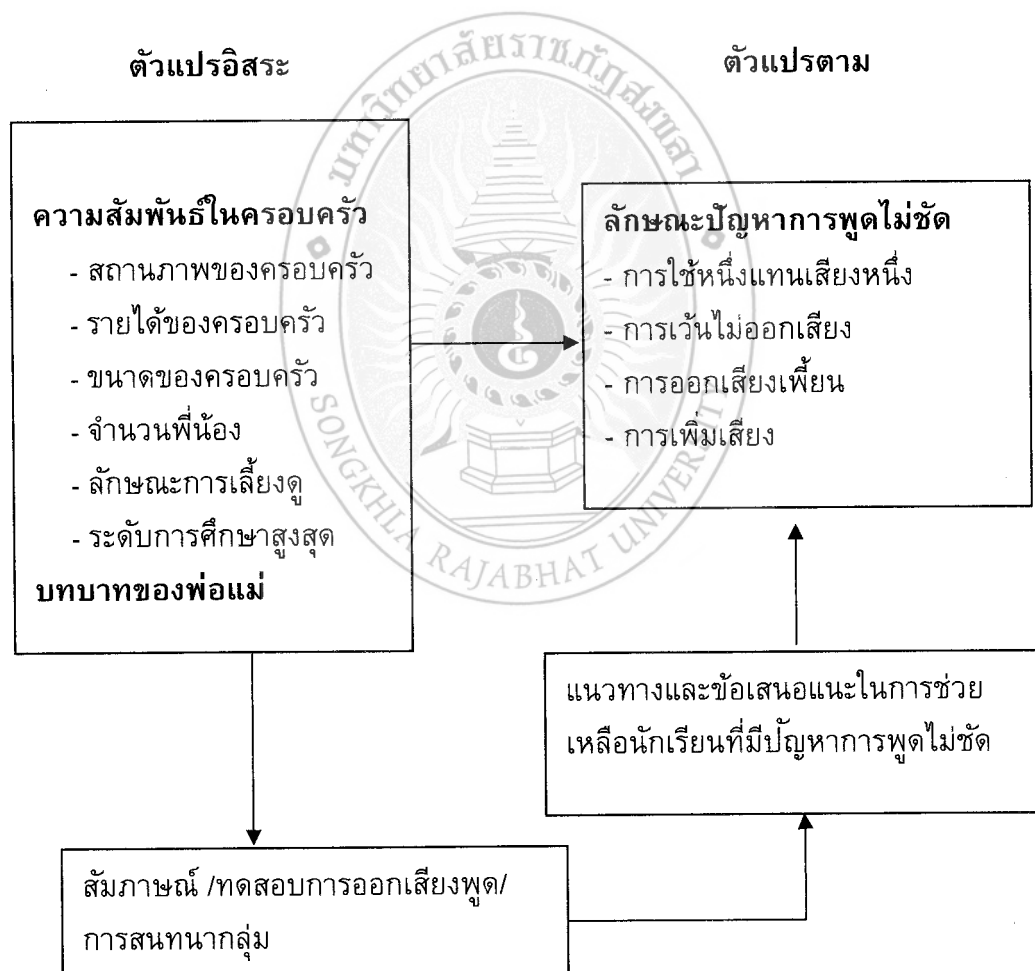
นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัญหาการพูดไม่ชัด (Articulation Disorders) หมายถึง การพูดออกเสียงสระพยัญชนะ และวรรณยุกต์ไม่ถูกต้องตามมาตรฐานของภาษาใดภาษาหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นความผิดปกติทางการพูดในด้านการเปล่งเสียง ทำให้พูดไม่ชัด มีลักษณะการออกเสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) เช่น ออกเสียง /ส/ เป็น /จ/ เสียงตัวสะกด /แมกต/ เป็น /แมกก/ การเว้นไม่ออกเสียง (Omissions) เช่น ไม่ออกเสียงท้ายคำ /กบ/ เป็น /โกะ/ ไม่ออกเสียง /ร/ ในคำควบกล้ำ /ครอบครัว/ เป็น /คอบครัว/ การออกเสียงเพี้ยนไปไม่ถูกต้อง (Distortions) เช่น ออกเสียง /ส/ ไม่ชัด การเพิ่มเสียงโดยไม่จำเป็น (Additions) เป็นการเพิ่มคำโดยไม่จำเป็น เช่น พูดคำว่า /หก ล้ม/ เป็น /หก-กะ-ล้ม/ คำว่า /ยาก/ เป็น /ยากส์/

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ประกอบด้วยองค์ประกอบของสภาพของครอบครัว รายได้ของครอบครัว ขนาดของครอบครัว จำนวนพี่น้อง ลักษณะการเลี้ยงดู และระดับการศึกษาสูงสุด

บทบาทของพ่อแม่ หมายถึง การทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุข ให้ความอบอุ่น ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการพูดคุยและการสื่อสารที่ดีต่อกัน มีการส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตให้ลูก ฝึกให้ลูกรู้จักช่วยเหลืองานบ้าน การส่งเสริมด้านการอ่าน มีการเล่นกีฬา พูดคุยอย่างใกล้ชิด แนะนำส่งเสริมให้อ่านหนังสือที่หลากหลาย และการเป็นแบบอย่างที่ดีในการพูด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาการพูดไม่ชัดที่มีปัญหาหนักที่สุด คือ การใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions)
2. เสียงพูดที่นักเรียนออกไม่ชัดมากที่สุด ได้แก่ เสียงพยัญชนะ /ร/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ /ร,ล/ และเสียงพยัญชนะ /ส/
3. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ได้แก่ สถานภาพของครอบครัว รายได้ของครอบครัว ขนาดครอบครัว จำนวนพี่น้อง ลักษณะการเลี้ยงดูและระดับการศึกษาสูงสุด มีความสัมพันธ์ทั้ง 6 ด้านกับปัญหาการพูดไม่ชัด
4. บทบาทของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. พัฒนาการทางภาษาและการพูด
2. ลักษณะปัญหาการพูด
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาและการพูด
4. บทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อพัฒนาการทางภาษา
5. ความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว
6. งานวิจัยเกี่ยวข้องกับปัญหาการพูด

พัฒนาการทางภาษาและการพูด

1. ความหมายของภาษา

คำว่า " ภาษา " ในด้านจิตวิทยา ภาษา หมายถึงความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่น ดังนั้นภาษาจึงรวมเอาวิธีการทุก ๆ อย่างที่ใช้ในการติดต่อเพื่อสื่อความหมาย หรือเพื่อแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นทั้งหมด ภาษาจึงหมายรวมทั้งการพูด การเขียน การทำท่าทางประกอบ การใช้ภาษาไป การแสดงสีหน้า การแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี เช่น ภาษาเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ต่างไปจากสัตว์เพราะภาษาเป็นเครื่องช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นนามธรรมต่อกัน สำหรับความหมายของภาษาได้มีผู้ให้คำนิยามไว้มากมาย เช่น Smith (อ้างใน ศรียานิยมธรรม, 2544) ได้ให้คำนิยามของภาษาไว้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือของสังคม ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่ว่าการติดต่อสัมพันธ์กันจะมีขึ้นในรูปใด ย่อมต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือ ผูกพัน การแสดงความคิดเห็น การวางแผนงาน การทำงานร่วมกัน

การพูดนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการใช้ภาษา และเสียงที่มนุษย์เปล่งออกนาไม่จำเป็นต้องเป็นภาษาพูดทั้งหมด เสียงที่จัดเป็นภาษาพูดก็คือ เสียงที่มีความหมาย การที่เด็กเล็ก ๆ เปล่งเสียงอ้อแอ้จึงไม่จัดเป็นภาษาพูด ภาษาพูดจึงเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งที่ช่วยสร้างโลกของเด็ก เป็นเครื่องมือในการอบรมเด็ก ช่วยแนะหรือบังคับให้เด็กเกิดความอบอุ่นหรือกลัว ได้รับ การเรียนรู้ ความคิด และ การปรับตัว เช่นเดียวกับนักรักศึกษาได้ให้ความหมายของภาษาว่า เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การที่เด็กสื่อสารด้วยเสียงตามที่เค้าคิดหรือสร้างขึ้น มา ตามทักษะของการใช้อวัยวะในการออกเสียงของเขาอาจดูเหมือนว่าเด็กคนนั้นไม่รู้ภาษา ซึ่งแท้จริงแล้ว เด็กคนนั้นเพียงแค่ไม่อาจแสดงความสามารถทางภาษาพูดของผู้ใหญ่ได้เท่านั้น ดังนั้นสรุปได้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การ

ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ ภาษามีความสำคัญต่อเด็กเล็ก ๆ เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างโลกของเด็กให้เกิดการพัฒนา ด้านต่าง ๆ มากขึ้น ความเข้าใจในการสื่อสารต่อกันและกันจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคล ทุกคนและทุกวัย

2. ความสำคัญของภาษา

นักทฤษฎีพัฒนาการได้ศึกษาความสำคัญของภาษาที่ว่า เป็นสิ่งช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม และสติปัญญาของเด็ก ภาษามีความสำคัญอยู่ 3 ประการ ได้แก่

2.1. เด็กสามารถใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น และเปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการทางสังคมขึ้น

2.2. เด็กสามารถใช้ภาษาเป็นคำพูดที่เกิดขึ้นภายในจากรูปแบบของการคิดโดยระบบของ การสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษาในระดับต่อไป

2.3. ภาษาเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก ดังนั้นเด็กจึงไม่ต้องอาศัยการจัดกระทำกับวัตถุจริง ๆ เพื่อแก้ปัญหา เด็กสามารถสร้างจินตนาการถึงแม้วัตถุนั้นจะอยู่นอกสายตา หรือเคยพบมาแล้ว เด็กสามารถทำการทดลองในสมองและทำการได้เร็วกว่าการจัดกระทำกับวัตถุนั้นจริง ๆ

จะเห็นได้ว่า ภาษามีความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อมนุษย์จะสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองและเข้าใจผู้อื่นได้ โดยที่เด็กเล็กก็จะพยายามใช้ภาษาที่ตนเองพอจะใช้ได้ในขณะนั้น เช่น ภาษาท่าทางร่วมกับคำพูด บางคำเพื่อบอกถึงความต้องการของตนเองให้ผู้ดูแลได้รับทราบ

3. ส่วนประกอบของภาษา

ส่วนประกอบของภาษาถ้าพิจารณาในแง่ภาษาศาสตร์เป็นหลัก คือ ในแง่ของนักภาษาศาสตร์นั้น หมายถึง ระบบเสียงที่มีโครงสร้างอย่างมีระเบียบ ระบบดังกล่าวมีส่วนประกอบที่สำคัญ ๆ 3 ประการ ซึ่งต้องอาศัยซึ่งกันและกัน คือ ส่วนที่เกี่ยวกับเสียง เกี่ยวกับคำ และเกี่ยวกับระเบียบของคำตามไวยากรณ์ของภาษา (ศรียา นิยมธรรม, 2544)

3.1. ระบบเสียง หรือสรีวิทยา (Phonology) หมายถึง เสียงทั้งหลายที่มีอยู่ในแต่ละ ภาษา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงเสียงสูง ต่ำ การลงน้ำหนัก ความสั้นยาวของเสียง จำนวนหน่วยเสียงที่มีความหมายโดยเป็นหน่วยย่อยที่สุดในระบบเสียง (Phonemes) และมีสัญลักษณ์ใช้แทนเสียง

ก. ด้านสัทศาสตร์(Phonetics) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเสียงที่เปล่งออกมาจริง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากภาษาพูดกับภาษาเขียนเปลี่ยนแปลงไม่ได้ระดับกับตัวอักษรหรือการเขียน

ใช้แทนเสียงที่พูดไม่ได้สมบูรณ์ นักสัทศาสตร์จึงกำหนดตัวเขียนขึ้นมาใหม่ เพื่อใช้แทนเสียงต่าง ๆ แต่ละหน่วยเสียงตัวเขียนตัว หนึ่ง ๆ ใช้แทนหน่วยเสียงเพียงหน่วยเดียว แล้วศึกษาถึงวิธีแปลงเสียง ลักษณะการออกเสียงตลอดจนอวัยวะต่าง ๆ ที่ใช้ในการออกเสียงโดยแยกสาขาละเอียดออกไปเป็น

1) สรรสัทศาสตร์ (Articulator/ Phonetics) คือการศึกษาว่าเสียงที่เปล่งออกมา แต่ละเสียงนั้นจะต้องใช้อวัยวะอะไรเป็นส่วนประกอบบ้าง ล้วนอยู่ ณ ตำแหน่งใดในปาก เส้นเสียงสั่นหรือไม่ ริมฝีปากห่อหรือแบน ลมออกทางช่องปาก ฟัน หรือจมูก เป็นต้น

2) กลสัทศาสตร์ (Acoustic Phonetics) คือ การศึกษาเสียงที่เปล่งออกมาโดยอาศัย เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งใช้วิเคราะห์ความถี่ของเสียง เช่น sound spectrograph ความแตกต่างระหว่างกลสัทศาสตร์ และสรรสัทศาสตร์ก็คือ สรรสัทศาสตร์มุ่งศึกษา การเคลื่อนไหวของอวัยวะต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดเสียง แต่เมื่อเปล่งเสียงออกมาแล้ว คลื่นเสียงจะมี ความถี่เท่าไร สูงต่ำไปใ้อากาศได้อย่างไร หรือมีลักษณะเป็นอย่างไรนั้น เป็นการศึกษา เรื่องฟิสิกส์ของเสียงหรือเป็นเรื่องของกลสัทศาสตร์ส่วนเมื่อพูดออกไปแล้วนั้นทำให้ผู้อื่นรับรู้ อย่างเป็นเรื่องของจิตวิทยาภาษาศาสตร์

ข. ด้านสรรสัทศาสตร์ (Phonemics) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับหน่วยเสียงที่มีความหมาย โดยเอาเสียงมาจัดจำพวก มาแยกแยะอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำตัวอักษรอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่ภาษาที่ยังไม่มีตัวเขียน เช่น ที่เราได้ยินเสียง ห ในคำว่าหนวกหูและ เสียง ข อย่างที่บางคนพูดว่า หนวกหู นั้น ควรจะเป็นหน่วยเสียงเดียวกันหรือไม่ เป็นต้น จำนวนหน่วย เสียงในแต่ละภาษาก็จะมีความแตกต่างกันไป สำหรับภาษาไทยนั้นมีหน่วย เสียง พยัญชนะ 20 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง เป็นสระเสียงยาว 9 เสียงและสระ เสียงสั้น 9 เสียง และเสียงสระประสม 6 เสียง และเสียงวรรณยุกต์ 5 เสียง

ผู้ที่จะเรียนรู้ภาษาใด จึงจำเป็นต้องเรียนรู้เรื่องหน่วยเสียงที่ใช้พูดในภาษานั้น ๆ และฝึกฝนจนกระทั่งออกเสียงเหล่านั้นได้อย่างสบาย ๆ เสียก่อน จึงเรียนรู้ถึงการนำเอาเสียงมาประกอบเป็นคำเพื่อใช้สื่อความหมาย

3.2 การประกอบเสียงหรือจวิภาค (Morphology) เป็นการศึกษาถึงการประกอบเสียง เข้าเป็นคำ หรือศึกษาถึงกลุ่มเสียง การประกอบของเสียงมี 2 ลักษณะ คือ

ก. ประเภทอิสระ (Free Morphemes) ได้แก่ คำที่ปรากฏตามลำพังได้ โดยมีความหมายเปิดเสรีในตัว เช่น คำพยางค์เดียวในภาษาไทยและคำที่มีความหมายเดียวในภาษาไทย เช่น นั่ง เดิน ยืน

ข. ประเภทไม่อิสระ (Bound Morphemes) คำพวกนี้ไม่ปรากฏตามลำพัง ต้องอยู่รวมกันอย่างน้อย 2 หน่วยขึ้นไป คำประเภทนี้ในภาษาไทยมีน้อย เช่น นัก จะต้อง มี คำอื่นต่อท้าย เช่น นักเรียน นักศึกษา คำว่า ชาว ต้องมีคำต่อท้าย เช่น ชาวนา ชาวบ้าน ชาวสวน ชาววัง เป็นต้น

3.3 การประกอบรูปประโยค หรือวากยสัมพันธ์ (Syntax) การประกอบรูปประโยค คือ ระบบการเรียงคำ ได้แก่วิธีที่นำเอาคำมาเรียงเข้าด้วยกันเป็นประโยค ลักษณะดังกล่าวนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ไวยากรณ์ของภาษา เป็นลักษณะสำคัญที่ทำให้ภาษาแต่ละภาษามีความหมายชัดเจนขึ้น และแต่ละภาษาก็แตกต่างกันไป สำหรับภาษาไทย การประกอบรูปประโยคมูลฐาน ได้แก่ ประโยคที่ประกอบด้วยนามตัวเดียว กริยาตัวเดียว หรือ นามหลายตัว แต่มีกริยาตัวเดียว เช่น ฝนตก หิวข้าว เด็กไปโรงเรียน ลูกขอสตางค์แม่ เป็นต้น ส่วนหน่วยประโยคเสริม จะมีอยู่ 2 ชนิดได้แก่ หน่วยเวลา หน่วยสถานที่ ซึ่งจะวางอยู่ต้นประโยค หรือท้ายประโยคก็ได้

4. พัฒนาการทางภาษาของเด็ก

ในเรื่องพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กเล็กนั้น มีนักวิชาการได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาว่ามีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (สุวิมล อุดมพิริยะศักย์, 2548)

ขั้นที่ 1 ขั้นปฏิบัติการสะท้อน การใช้ภาษาของเด็กในระยะนี้ คือ ตั้งแต่คลอดถึงอายุหนึ่งเดือนครึ่งเป็นแบบปฏิบัติการสะท้อน เทียบเท่ากับภาษาหรือการสื่อสารความหมายของสัตว์ประเภทอื่น ๆ เสียงนี้เป็นอัตโนมัติ และไม่มี ความหมายในขั้นแรก แต่เมื่ออายุราวหนึ่งเดือนทารกอาจเปล่งเสียงต่างกันได้ ตามความรู้สึก เช่น ชอบ ไม่ชอบ ง่วง หิว

ขั้นที่ 2 ขั้นเล่นเสียง (Babbling Stage) อายุเฉลี่ยของทารกในขั้นนี้ คือ ต่อจากขั้นที่ 1 จนถึงอายุราว 8 เดือน อวัยวะในการเปล่งเสียงและฟังเสียง เช่น ปาก ลิ้น หู เริ่มพัฒนามากขึ้น เป็นระยะที่ทารกได้ยินเสียงผู้อื่น และเสียงตนเองเด็กจะสนุกและสนใจลองเล่นเสียงที่ตนได้ยิน โดยเฉพาะเสียงของตนเอง แต่เสียงที่เปล่งก็ไม่ได้มีความหมายในเชิงภาษา ระยะนี้ทารกทุกชาติ ทำเสียงเหมือนกันหมด ช่วงนี้เป็น ช่วงที่สำคัญตอนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาบุคลิกภาพ เด็กเริ่มมีความนึกคิดว่าตนเป็นบุคคลหนึ่ง ซึ่งไม่เหมือนกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขา เช่น ขวดนม หมอนที่นอน เขามีบุคลิกภาพพิเศษโดย เฉพาะแม้เสียงที่เด็กเปล่งยังคงไม่เป็นภาษา แต่ก็มีความสำคัญในกระบวนการพัฒนาการพูด ระยะที่เด็กได้ลองทำเสียงต่าง ๆ ทุกชนิด

ขั้นที่ 3 ขั้นเลียนเสียง (Lalling Stage) เป็นระยะทารกอายุประมาณ 9 เดือน จะเริ่มสนุกที่จะเลียนเสียงผู้อื่น นอกจาก เล่นเสียงของตนเอง ระยะนี้ประสาทรับฟังพัฒนามากยิ่งขึ้น จนสามารถจับเสียงผู้อ่านพูดได้ถึงถ้อยคำยิ่งขึ้น ประสาทตาจับภาพการเคลื่อนไหวของริมฝีปากได้แล้ว จึงรู้จักและสนุกที่จะเลียน เสียงผู้อื่นเด็กยังผิด ๆ ถูก ๆ และยังไม่เข้าใจความหมายของเสียงที่เปล่งเลียนแบบผู้ใหญ่ มีข้อสังเกตในขั้นนี้ว่า ทารกแต่ละชาติเริ่มมีลักษณะการพูดแตกต่างกันไปตามภาษาชาติของตน อย่างไรก็ตามก็ตีเพราะทารกยังคุ้นเคยกับการดูดนมโดยใช้ริมฝีปากมากกว่าการใช้อวัยวะอื่นในช่องปาก จึงมักออกเสียงพยัญชนะที่ใช้ริมฝีปากและปลายลิ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสระอหรือ อา

ขั้นที่ 4 ขั้นเลียนเสียงได้ถูกต้องยิ่งขึ้น (Echolalia) ระยะนี้ทารกอายุประมาณ 1 ขวบ ยังคงเลียนเสียงผู้ที่แวดล้อมเขา ทำได้ถูกต้อง มากขึ้น เลียนเสียงตัวเองน้อยลง แต่การเข้าใจความหมายของเสียงไม่แจ่มแจ้งนัก

ขั้นที่ 5 ขั้นเห็นความหมายของเสียงที่เด็กเลียน (True speech) ระยะนี้ทารกอายุตั้งแต่ 1 ขวบขึ้นไป ทารกจะเลิกเลียนเสียงของตนที่ไม่มีความหมาย เนื่องจาก ความจำการใช้เหตุผล การเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ทารกได้รับการพัฒนาขึ้นแล้ว เช่น เมื่อเปล่งเสียง "แม่" คือ ผู้หญิงคนหนึ่งที่อยู่ดูแลตน การพัฒนามาถึงขั้นเป็นไปอย่างบังเอิญ แต่ต่อมาจากการได้ผลที่พอใจและได้ผลที่ไม่พอใจ ทำให้การเรียนรู้ความสัมพันธ์ของเสียง กับความหมายก้าวหน้าสืบไป

ลักษณะปัญหาการพูด

มีนักการศึกษาให้คำจำกัดความของปัญหาการพูดไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Charles Van Riper (1996) ได้ให้คำจำกัดความของปัญหาการพูด คือ การพูดที่ถือว่าบกพร่องหรือผิดปกตินั้น ก็ต่อเมื่อผิดแปลกไปจากการพูดของคนปกติจนสังเกตเห็นได้ชัด หรือสื่อความไม่ได้ผลหรือผู้พูดมีอากัปกริยาการพูดผิดปกติไป ปัญหาการพูดที่เราสามารถพบอยู่เสมอ สามารถแยกออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. พูดไม่ชัด (Articulation Disorders) มีลักษณะที่เด่นชัดอยู่ 4 ลักษณะ คือ

1.1 การใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) เช่น ออกเสียงพยัญชนะ ร เป็น ล เช่น โรงเรียน โลงเสียง

1.2 การออกเสียงเพี้ยนไปไม่ถูกต้อง (Distortions) เช่น ออกเสียง ส ไม่ชัด

1.3 การเว้นไม่ออกเสียงบางเสียง (Omissions) เช่น ไม่ออกเสียงตัวสะกดท้ายคำ เช่น นก เป็น โนะ หรือ ไม่ออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ เช่น ควาย เป็น ฟาย เป็นต้น

1.4 การเพิ่มเสียงโดยไม่จำเป็น (Additions) เช่น ออกเสียงคำว่า กวาง เป็น กะวาว

เท่าที่กล่าวมาแล้วเป็นลักษณะการออกเสียงพยัญชนะหรือเสียงสระผิดปกติ ทั้งๆที่อวัยวะในการออกเสียงปกติ แต่อาจเป็นเพราะความเคยชินมาตั้งแต่เด็ก ผู้ปกครองไม่แก้ไข กลับเห็นว่าน่าเอ็นดู เด็กก็ติดเป็นนิสัยจนโต ทำให้พูดแบบภาษาทารก (Infantile Speech or Baby Talk) เช่น พูดลิ้นแฉะๆ หรือชอบเอาลิ้นมาอยู่ระหว่างฟัน ขณะออกเสียง ส

2. จังหวะการพูดผิดปกติ (Rhythm Disorders) เช่น พูดติดอ่าง (Stuttering) ก็คือการพูดไม่คล่อง (Disfluency) ลักษณะที่เห็นได้ชัดได้แก่ การลากเสียงพูด (Prolongation) พูดติดเป็นห้วง ๆ (Blocks) พูดซ้ำ ๆ (Repetitions) และลังเลในขณะพูด ลักษณะเหล่านี้จะปรากฏ

ในขณะที่พูด เป็นเหตุให้พูดผิดปกติไปจากคนอื่น การพูดซ้ำ ๆ จะเป็นการซ้ำพยางค์ ซ้ำคำ หรือ ซ้ำความก็ตาม มักจะมีการหยุดการลั่นเล ประกอบด้วย เช่น “อะ-อะ-อะ-อัน (หยุด) อะ-อะ-อะ-อะ-อะ-ไป (หยุด) อะ -อะ-เที้ยว” คนติดอ่างมักจะมีอาการอื่นประกอบในขณะที่พูดจะสังเกตเห็นได้ชัดได้แก่ลักษณะสีหน้าผิดปกติ หน้าเหมือนยิ้มกริม (Facial grimace) หรือ กล้ามเนื้อบางส่วนบนหน้ามีอาการกระตุก ผิดปกติ ริมฝี ปากหรือขากรรไกรล่างสั้น บางคนอาจกระตืบเท้า บางคนกระพริบตาถี่ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอีกประเภทหนึ่งคือ พูดเร็วจนรัวฟังได้ไม่ชัดเจน (Cluttering) อาการเหล่านี้จะเกิดขึ้นกับคนที่มีความคิดเร็ว แต่หาคำพูดไม่ทันความคิด จึงทำให้เกิดอาการอีกอีกเมื่อคิดก็พยายามที่จะพูดเร็ว ๆ ให้ทันความคิด

3. เสียงผิดปกติ (Voice Disorders) ลักษณะสำคัญของความบกพร่องทางเสียงมี 4 ประการ คือ

3.1 ระดับเสียง (Pitch) ได้แก่ระดับเสียงสูงเกินไป หรือต่ำเกินไป หรือ เสียงเรียบเสมอ

3.3 ความดังของเสียง (Loudness) ได้แก่ เสียงดังหรือเสียงค่อยเกินไป

3.3 คุณภาพของเสียง (Quality) ได้แก่ พูดเสียงหอบ (Breathiness) เสียงแหบหรือ (Hoarseness) เสียงขึ้นจมูก (Nasality)

3.4 จังหวะการพูด (Duration) ได้แก่ การพูดเร็วหรือช้าเกินไป ความบกพร่องทางเสียงเป็นปัญหาการพูดที่ยั่งยืนและพบมากในนักเรียนระดับประถมและมัธยม หรือผู้ที่ใช้เสียงเกินมาก ๆ เช่น นักร้อง ครู

4. พูดผิดปกติเนื่องจากสมองเป็นอัมพาต (Speech Disorders due to Cerebralpalsy) ผู้ที่สมองมีอาการอัมพาต จะทำให้กล้ามเนื้ออ่อนเปลี้ย บังคับร่างกายให้เคลื่อนไหวได้ยาก จึงลำบากในการออกเสียงพูด มักพูดไม่ชัด พูดซ้ำมากหรือติดอ่าง

5. พูดผิดปกติเนื่องจากเพดานปากโหว่หรือริมฝีปากแหว่ง (Speech Disorders due to Cleftpalates or Cleft Lips) ลักษณะเด่นชัดของความผิดปกติในการพูดชนิดนี้ คือ เสียงขึ้นจมูกอย่างมาก (Hypernasality) พูดไม่ชัด ออกเสียงต่างๆได้ลำบาก

6. พูดผิดปกติเนื่องจากหูพิการ (Speech Disorders duo to Hearing Impairment) พวกนี้จะมีความผิดปกติในการพูดหลาย ๆ ด้าน เช่น บกพร่องทางภาษา การใช้สัญลักษณ์ เสียงการเปล่งแปลกทั้งด้านระดับเสียง ความดัง คุณภาพ และจังหวะ และมีความผิดพลาดในการออกเสียงมากมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความมากน้อยของการสูญเสียการได้ยิน

7. ความบกพร่องทางภาษา (Language Disorders) คือ ผู้ที่มีความพิการทางสมอง จะมีความบกพร่องทางภาษา เช่น อาจได้ยินเสียงที่ผู้อื่นพูดด้วย แต่ไม่สามารถเข้าใจความหมายของคำพูดนั้น ๆ หรือไม่สมารถที่จะหาคำพูดมาพูดโต้ตอบได้ ซึ่งจะมีทั้งปัญหาการพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนี้ เด็กที่จะพูดได้ช้า และเด็กปัญญาอ่อน ก็มีความบกพร่อง

ทางภาษาเช่นกันคือ รู้คำศัพท์น้อย ผูกประโยคไม่ได้ หรือบางทีคิดซ้ำมากกว่าจะพูดถูกหลักไวยากรณ์

8. สำเนียงต่างชาติหรือสำเนียงท้องถิ่น (Foreign Accent and Foreign Dialect) จัดเป็นความบกพร่องทางการพูดอย่างหนึ่ง เช่น ชาวต่างประเทศมาอยู่ในเมืองไทย ถึงจะเรียนรู้ภาษาไทย พูดไทยได้ แต่ก็มีสำเนียงต่างชาติ ซึ่งเป็นภาษาเดิมของตนปนอยู่ ทำให้ฟังเข้าใจได้ยาก ตัวอย่างเช่น ฝรั่งพูดเสียง ง ไม่ได้มักพูด งู เป็น นู หรือคนไทยจากภาคต่างๆ พูดสำเนียงภาคกลางไม่ชัด เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากภาษาถิ่น เช่น คนภาคใต้บางคนออกเสียง ส ฉ หรือ ง ฮ ทางภาคเหนือหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะออกเสียงสระ เอื้อ เป็น เอีย เป็นต้น พูนพิศ อมาตยกุลและคณะ (2555) ให้ความหมายของปัญหาการพูดว่า เป็นความบกพร่องซึ่งเกิดจากการพูดผิดปกติ ในด้านความชัดเจนในการปรับปรุงแต่งระดับและคุณภาพของเสียง จังหวะและขั้นตอนของเสียงพูดโดยพิจารณาได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ความบกพร่องในด้านการปรุงเสียง (Articulation) พบมากที่สุดของเด็กและในผู้ใหญ่บางรายที่มีอวัยวะในการพูดผิดปกติ และพบมากในคนพิการหลายประเภท เช่น

1.1 การงดไม่ออกเสียง (Omission of Sounds) เป็นการออกเสียงบางส่วน เสียงใดเสียงหนึ่งขาดหายไป เช่น "ความ" เป็น "คาม"

1.2 การออกเสียงอื่นแทน (Substitution of Sounds) เป็นการออกเสียงพยัญชนะหนึ่งแทนเสียงพยัญชนะหนึ่งหรือใช้เสียงสระหนึ่งแทนเสียงสระหนึ่ง เช่น "กิน" "จิ้น"

1.3 การเพิ่มเสียง (Addition of Sounds) เป็นการออกเสียงสระหรือพยัญชนะเพิ่มขึ้นมาอีก 1 เสียง ทำให้เป็นเสียงที่มากกว่าที่ควรจะเป็น เช่น "หกหลัม" เป็น "หก-กะ-หลัม"

1.4 เสียงเพี้ยน (Distortion of Sounds) เป็นการออกเสียงที่ไม่ชัดเจน ทำให้เข้าใจยากว่าเป็นเสียงพยัญชนะหรือสระใด เช่น "แล้ว" เป็น "แล้ว"

2. ความบกพร่องของเสียงพูด (Voice Disorders) ความผิดปกติของเสียง และคุณภาพของเสียงที่เปล่งออกมา แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

2.1 ความบกพร่องของระดับเสียง เช่น เสียงสูงหรือต่ำตลอดเวลา หรือเสียงที่พูดอยู่ในระดับเดียวตลอดเวลา เสียงพูดผิดเพี้ยน ผิดวัย

2.2 เสียงดังหรือค่อยเกินไป คล้าย ๆ กับตะโกน หรือกระซิบอยู่ตลอดเวลา

2.3 คุณภาพของเสียงไม่ดี เช่น เสียงแตกพร่า เสียงกระด้าง เสียงแหบแห้งตลอดเวลา เป็นต้น

3. ความบกพร่องของจังหวะและขั้นตอนของเสียงพูด เป็นความผิดปกติของจังหวะและลีลา แบ่งเป็น 5 ลักษณะ คือ

3.1 พูดไม่ถูกตามลำดับขั้นตอน ไม่เป็นไปตามโครงสร้างของภาษา

3.2 การเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง

3.3 อัตราการพูดเร็วหรือช้าเกินไป

3.4 จังหวะของเสียงพูดผิดปกติ

3.5 เสียงพูดขาดความต่อเนื่อง สลละสลวย

ความบกพร่องประเภทนี้พบมากคือการติดอ่างและพูดเร็วรัว คนติดอ่างจะมีความผิดปกติเกี่ยวกับการพูด เช่น พูดซ้ำคำคำเดียวหลาย ๆ ครั้ง หรืออืดอัก ๆ เสียงยืดเยื้อยาวนาน พูดขาดเป็นห่วง ๆ มีกิริยาท่าทางที่แสดงถึงความยากลำบากในการออกเสียง ส่วนการพูดเร็วเกินไปนั้น เสียงพูดจะผิดเพี้ยนไปจากที่ควรจะเป็นรูปประโยคผิดไปสลับเสียงตัวหนึ่ง เป็นต้น

4. ความบกพร่องทางภาษา เป็นการขาดความสามารถที่จะเข้าใจความหมายของคำพูด และ/หรือไม่สามารถแสดงความคิด ออกมาเป็นถ้อยคำได้ ซึ่งพิจารณาได้ 2 ด้าน ดังนี้

4.1 การพัฒนาการทางภาษาช้ากว่าวัย (Delayed Language) มี 5 ลักษณะ คือ

4.1.1 มีความยากลำบากในการใช้ภาษา

4.1.2 มีความผิดปกติของไวยากรณ์และโครงสร้างของประโยค

4.1.3 ไม่สามารถสร้างประโยคได้

4.1.4 มีความบกพร่องทางเซอวี่ปัญญา อารมณ์ สมองผิดปกติ

4.1.5 ภาษาที่ใช้เป็นภาษาห้วน ๆ

4.2 การไม่มีความสามารถเข้าใจและสร้างถ้อยคำ (Aphasia) เนื่องจากสมองหรือประสาทได้รับการกระทบกระเทือนหรือบาดเจ็บ มี 5 ลักษณะ คือ

4.2.1 อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ สกกดคำไม่ได้

4.2.2 ใช้ภาษาสับสนยุ่งเหยิง

4.2.3 จำคำหรือประโยคไม่ได้

4.2.4 ไม่เข้าใจคำสั่ง

4.2.5 อารมณ์ไม่คงที่

อาจเห็นได้ว่า ความผิดปกติทางการพูดมีความแตกต่างจากความผิดปกติทางภาษา คือ ความผิดปกติทางการพูด เป็นความผิดปกติที่เกี่ยวกับเสียงพูดในด้านการปรุงแต่งระดับและคุณภาพของเสียงจังหวะ และขั้นตอนของเสียงพูด ส่วนความผิดปกติทางภาษาเป็นความผิดปกติด้านการพัฒนาทางภาษา ความสามารถเกี่ยวกับการรับรู้ ความเข้าใจการสร้างถ้อยคำ และการแปลความหมาย ดังนั้น การพูดถือว่ามีสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตและเป็นรากฐานในทางการศึกษา ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาการพูดอาจเกิดขึ้นได้กับบุคคลอื่น ๆ โดยเฉพาะปัญหาการพูดไม่ชัด โดยในการศึกษาคั้งนี้ จึงให้ประเด็นความสำคัญในการศึกษา ลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาและการพูด

พัฒนาการทางภาษาของเด็กมีปัจจัยหลากหลายเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่น่าสนใจ เช่น สติปัญญา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพแวดล้อม บทบาทของแม่ องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ดังนี้ (ศรียา นิยมธรรม, 2544)

1. สติปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญาและภาษาพูดนั้นเกี่ยวเนื่องกัน อย่างเด่นชัด สำหรับเด็กเล็ก ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงพูดและระดับสติปัญญาจะเพิ่มมากขึ้น จนอายุ 2 ขวบ หลังจากนั้นความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางภาษาและสติปัญญาจะเป็นไปอย่างแน่นแฟ้น จากการศึกษาถึงเสียงพูดของเด็กหัดพูดในด้านอัตราการออกเสียงพยัญชนะและเสียงสระในการเล่นเสียง พบว่า การเล่นเสียงของเด็กเป็นตัวทำนายสติปัญญาของเด็กในภายหลัง และทำนายได้ดีกว่าตัวทำนายอื่น ๆ อย่างไรก็ดีควรระวังไว้ด้วยว่า การที่เด็กเริ่มพูดช้าไม่ได้หมายความว่าความเสมอไปว่าเป็นสัญญาณสื่อถึงความโง่ของเด็กคนนั้น แม้ว่าเด็กจะพูดช้าไปหลายเดือน ก็ตาม

2. ความสัมพันธ์ในครอบครัว จากการศึกษาเด็กในสถานเลี้ยงดูเด็กและเด็กกำพร้า พบว่า ความสัมพันธ์ของครอบครัวมีผลต่อพัฒนาการด้านการพูดเป็นอย่างยิ่ง ทารกในสถานเลี้ยงดูเด็กจะร้องไห้มากกว่าเด็กที่เลี้ยงอยู่ที่บ้าน เด็กพวกนี้จะเล่นเสียงน้อยกว่าและ จะเล่นเสียงแปลก ๆ น้อยกว่าเด็กที่อยู่กับครอบครัว แม้แต่เด็กที่มาจากครอบครัว ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่า ทั้งนี้เนื่องจากเด็กพวกนี้ขาดความสัมพันธ์ส่วนตัวกับแม่หรือคนเลี้ยง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อแม่ ลูก ย่อมช่วยให้เกิดพัฒนาการทางภาษาได้ง่ายขึ้น ขนาดของครอบครัวก็มีส่วนสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ในวัยเด็กตอนต้นการมีหรือไม่มีพี่ ไม่สัมพันธ์ต่อการพูดของเด็ก แต่เมื่อเด็กโตขึ้นกลับพบว่า เด็กที่เป็นลูกคนเดียวจะมีทักษะ ในด้านภาษาดีกว่าเด็กที่มีพี่น้อง นอกจากนี้โอกาสที่เด็กได้ไปพบประสบการณ์หรือได้ไปท่องเที่ยวกับครอบครัวบ่อย ๆ จะมีผลต่อความสามารถทางภาษาที่ดีกว่าเด็กที่ขาดโอกาสในการท่องเที่ยว นอกจากนี้ สาวิตรี ทยานศิลป์ (2554) ยังกล่าวไว้ว่า การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันภายในครอบครัว เป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนให้คนในครอบครัวมีความรัก ความผูกพัน มีความเข้าใจกัน เมื่อยามต้องเผชิญปัญหาอุปสรรค ก่อให้เกิดเป็นครอบครัวอันอบอุ่น แต่สัมพันธภาพที่อ่อนแอ จะส่งผลให้ครอบครัวขาดความอบอุ่นและมีการหย่าร้างในอัตราที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ครอบครัวปัจจุบันของไทยที่พบว่า เป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเพิ่มขึ้น และจากดัชนีครอบครัวอบอุ่นถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง โดยเฉพาะในด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัว ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอยู่ในทิศทางที่แย่ง ให้การดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น และพ่อแม่ใช้เวลาไปกับการหาเลี้ยงครอบครัว นอกจากนี้ จากการศึกษาดัชนีชี้วัดสุขภาพครอบครัว ใน พ.ศ. 2552 พบว่า ครอบครัวไทยจำนวนมากละเลยการปฏิบัติสิ่งดี ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดี

ให้เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การพูดคุย สื่อสารกัน การกล่าวคำขอโทษหรือขอบคุณคนในครอบครัว การแสดงความรักต่อกันด้วยการโอบกอดหรือสัมผัสเป็นประจำ กิจกรรมสำหรับทุกคนในครอบครัวเป็นสิ่งที่ดูเหมือนจะถูกละเลยอย่างมาก เพราะมีไม่ถึงครึ่งของครอบครัวไทยที่ใช้เวลาที่พอจะมีกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวเป็นประจำ จากการสำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2551 พบว่า เด็กไทยอายุระหว่าง 0 – 17 ปี ที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อ และแม่ หรืออาศัยอยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว หมายถึง ครอบครัวที่มีเพียงพ่อคนเดียวหรือแม่คนเดียวทำให้พวกเขามีความรู้สึกไม่มั่นคง และมีความเครียดกับบทบาทใหม่ที่ต้องรับภาระในการจัดการเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวเพียงคนเดียว ปัญหาสำคัญที่พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวต้องเผชิญคือ ปัญหาความสัมพันธ์กับลูก ปัญหาทางเศรษฐกิจการเงิน การมีรายได้ และมีงานทำ นอกจากนี้ปัญหาพฤติกรรมของเด็กที่เติบโต มาจากครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่ดูแลเพียงลำพังก็เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ

3. บทบาทของแม่ พ่อแม่มีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งแม่ ซึ่งมักมีโอกาสใกล้ชิดและเป็นแบบอย่างในการฝึกพูดแก่ลูก พ่อแม่จึงควรจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก เช่น จำนวนหนังสือที่เด็กได้พบเห็น โอกาสที่จะได้เล่น จำนวนชั่วโมงที่เด็กได้อ่านหรือได้ฟังนิทานเรื่องเล่า จำนวนผู้ใหญ่ที่มาติดต่อสัมพันธ์กับเด็กและจำนวนเพื่อนเล่นของเด็ก เด็กที่มีโอกาสติดต่อเกี่ยวข้องกับผู้ใหญ่มีโอกาสที่จะพัฒนาทางภาษาได้ดีกว่าเด็กที่ถูกปล่อยไว้ตามลำพังกับเพื่อน ๆ (ศรียา นิยมธรรม, 2558)

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของเด็กนั้น ประกอบไปด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น ปัจจัยทางด้านสติปัญญา ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว บทบาทของพ่อแม่ที่นำไปสู่ความต้องการด้านจิตใจ ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงต้องศึกษาปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือเด็กให้มีพัฒนาการทางภาษาที่ดีต่อไป อย่างไรก็ตาม ปัจจัยด้านสติปัญญานั้นมีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับพัฒนาการทางภาษาพูดอย่างเด่นชัดตั้งแต่ในช่วงวัยทารก โดยทำนายจากการเล่นเสียง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น และมองเห็นว่าการที่จะได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงตั้งแต่ในวัยทารกของนักเรียนจากผู้ปกครองเป็นไปได้ยาก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยในสภาพปัจจุบันที่ผู้ปกครองสามารถให้ข้อมูลได้ตามความเป็นจริงมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ประกอบด้วย สถานภาพของครอบครัว รายได้ของครอบครัว ขนาดของครอบครัว จำนวนพี่น้อง ลักษณะการเลี้ยงดู ระดับการศึกษา และปัจจัยบทบาทของพ่อแม่

สาเหตุและแนวทางแก้ไขการพูดไม่ชัด

ลินดา ปันทอง.(2550) ได้อธิบายถึงสาเหตุและแนวทางการแก้ไขการพูดไม่ชัดไว้ดังนี้ สาเหตุการพูดไม่ชัดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. เกิดจากความผิดปกติของโครงสร้างและการ

ทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการพูดหรือการรับฟังเสียง และ 2. เกิดจากการเรียนรู้นิสัยการพูดที่ไม่ถูกต้อง โดยความผิดปกติในการพูดมี 4 ลักษณะ คือ การพูดโดยใช้พยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์อื่นแทนเสียงที่ถูกต้อง การพูดโดยเว้นไม่ออกเสียงบางเสียงในคำ การพูดโดยเติมเสียงอื่นเข้าไปในคำนั้น และการพูดเสียงเพี้ยนไปจนฟังไม่ออกว่าเป็นเสียงพยัญชนะหรือสระใด ลักษณะการพูดดังกล่าว ควรให้เด็กมีการแก้ไขทันที ในกรณีที่เกิดจากการเรียนรู้นิสัยการพูดไม่ถูก เพราะอาจทำให้เด็กเกิดความเคยชินและเกิดผลเสียอื่น ๆ ตามมา อาทิ มีปัญหาในการอ่าน การเขียนสะกดคำ เป็นต้น ส่วนการพูดไม่ชัดที่มีสาเหตุมาจากความผิดปกติทางโครงสร้างการทำงานของอวัยวะการพูด ควรไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษา หลังจากนั้นต้องได้รับการฝึกพูดจากนักแก้ไขการพูด

ศรียา นิยมธรรม. (2544) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กจะดำเนินไปได้ดี ยิ่งขึ้น หากพ่อแม่สนใจและช่วยส่งเสริมการพูดของเด็ก ในการส่งเสริมการพูดของเด็ก สามารถทำได้ดังนี้

1. การฝึกให้เลียนเสียง เด็กจะสนใจและหาวิธีเลียนเสียงและเรียนรู้ความหมาย ดังนั้น พ่อแม่ควรเลี่ยงการใช้ท่าทางในการสื่อสารมาเป็นการใช้คำพูดสื่อสารกับเด็กแทน
2. การใช้คำที่เหมาะสม ถูกต้อง เพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการในการเลียนแบบ และเมื่อเด็กโตขึ้น จะโยงความสำคัญและหัดลองใช้คำศัพท์ที่ตนรู้จักในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อศึกษาความหมาย เรียนรู้เสียง วิธีการออกเสียงที่ชัดเจน
3. ครู เพื่อนเล่น วิทยู โทรทัศน์ หนังสือ สิ่งเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการสื่อความหมายหรือเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ภาษามากขึ้น
4. การแก้ไขข้อผิดพลาดในการออกเสียงของลูกทั้งในการใช้คำและประโยค เพื่อเป็นการจัดการแบบอย่างให้ถูกต้อง เพื่อให้เด็กเลียนแบบแทนการดู ที่อาจทำให้เกิดความคับข้องใจและนำไปสู่การพูดติดอ่าง ถ้าเด็กพูดไม่ชัด สามารถแก้ไขโดยลองให้พูดซ้ำ พูดเป็นตัวอย่างอีกครั้งให้ชัดเจน
5. ส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน เด็กต้องการประสบการณ์ในการฟัง ดังนั้นพ่อแม่ควรให้เวลากับลูกอย่างน้อยวันละ 15 นาที ช่วยให้เด็กพัฒนาการออกเสียงด้วยการอ่านให้เด็กฟัง หรือดูภาพประกอบและมีการถามโต้ตอบบ้าง
6. การเพิ่มคำศัพท์ให้เด็กด้วยการบอกชื่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว หรือการเล่านิทาน การที่เด็กได้อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจหรือสถานที่ที่เด็กประทับใจ ก็จะเป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากใช้ภาษาและมีพัฒนาการทางภาษาได้ดีขึ้น
7. สะท้อนภาษาให้เด็กเข้าใจ เช่น อธิบาย เพิ่มเติม หรือชมเชยเมื่อเด็กใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือก้าวหน้าขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เฮอร์ลอค (Hurlock.1978) ได้ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพูดไว้ ผลการศึกษาพบว่า

1. สุขภาพ เด็กที่มีสุขภาพดี เรียนรู้ที่จะพูดได้เร็วกว่าเด็กที่มีสุขภาพไม่ดี เนื่องจากเขามีแรงจูงใจสูงที่จะเป็นสมาชิกของสังคมและเพื่อติดต่อกับสมาชิกในกลุ่ม
2. สติปัญญา เด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง เรียนรู้ที่จะพูดได้เร็วกว่าและแสดงเกณฑ์ทางภาษาเหนือกว่าเด็กที่มีระดับสติปัญญาต่ำ
3. ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม เด็กที่มีฐานะทางสังคมสูง เรียนรู้ที่จะพูดเร็วกว่าแสดงออกได้ดีกว่า และพูดคุยได้มากกว่าเด็กที่มีมาจากกลุ่มเศรษฐกิจสังคมต่ำ
4. เพศ กลุ่มเด็กหญิงเรียนรู้ได้เร็วกว่าเด็กชายในทุกระดับอายุ การใช้ประโยคของเด็กชายสั้นกว่าและถูกต้องตามไวยากรณ์น้อยกว่า และการออกเสียงถูกต้องน้อยกว่า
5. ความต้องการในการสื่อสาร ผู้ที่มีความต้องการในการติดต่อกับบุคคลอื่นสูง อันเป็นแรงจูงใจให้เด็กเรียนรู้ที่จะพูดและยังมีความเต็มใจมากเท่าไรจะเรียนรู้ได้มากเท่านั้น
6. การกระตุ้น เด็กที่ถูกกระตุ้นให้พูด ด้วยการพูดและส่งเสริมให้มีการตอบสนอง จะเรียนรู้ที่จะพูดได้เร็วกว่าและดีกว่า
7. ขนาดของครอบครัว เด็กที่เป็นลูกคนเดียวในครอบครัวเล็ก ๆ โดยทั่วไปจะพูดได้เร็วกว่าและดีกว่า เด็กที่มาจากครอบครัวใหญ่
8. ลำดับการเกิด ในระดับอายุเดียวกัน การพูดของเด็กที่เกิดก่อนเหนือกว่าเด็กที่เกิดในลำดับหลัง ๆ ในครอบครัวเดียวกัน
9. การเกิดแฝด เด็กแฝดจะมีพัฒนาการพูดช้า เนื่องจาก พวกเขาติดต่อกับสัมพันธกับผู้ที่เป็นคู่แฝดของตนเองเป็นส่วนใหญ่ และเรียนรู้ที่จะเข้าใจภาษาเฉพาะของตนเอง
10. การพบปะกับกลุ่มเพื่อน เด็กที่พบปะกับกลุ่มเพื่อนยิ่งมากเท่าใด ก็ต้องการจะเป็นที่ยอมรับการเป็นสมาชิกในกลุ่มเพื่อนมากเท่านั้น ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ที่จะพูดสูง
11. บุคลิกภาพ เด็กที่ปรับตัวได้ดี มีแนวโน้มจะพูดได้ดีกว่าทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ เมื่อเทียบกับเด็กที่ปรับตัวได้ไม่ดี
12. เด็กที่พูด 2 ภาษา ในช่วงปีแรก จะทำให้พัฒนาการทางภาษาล่าช้าทั้ง 2 ภาษา และนำไปสู่การพูดที่คลาดเคลื่อน

Wiig, E. (1989) ได้ศึกษากลวิธีการพัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็กที่มีปัญหาทางการพูด พบว่าพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องต้องช่วยให้เด็กมีการนำภาษามาใช้ (Speech Functioning) ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับเหตุการณ์ ทั้งนี้เด็กจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและเข้าใจต่อการพูดของผู้ใหญ่เชื่อมโยงระหว่างการใช้ที่ซับซ้อนกับเหตุการณ์ ซึ่งในเบื้องต้นการพูดของผู้ใหญ่จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมตามมาไม่ว่าจะเป็นเรื่องการ

ตั้งใจฟังสาระสำคัญที่เป็นตัวกระตุ้น หรือ การปรับขยายเพิ่มเติมด้วยท่าทางหรือการพูด ประกอบท่าทางก็ตาม แม้ว่าจะเด็กจะยังไม่สามารถออกเสียงตามผู้ใหญ่ได้ถูกต้องทั้งหมดก็ตาม

ประจิดต์ อภินัยนุรักษ์ (2527) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความบกพร่องทางการพูดของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2519-2521 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 มีความบกพร่องทางการพูดสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยที่ในแต่ละปีการศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความบกพร่องทางการพูดไม่แตกต่างกัน ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในปีการศึกษา 2519 สูงสุด ปีการศึกษา 2520 มีความบกพร่องต่ำสุด เสียงที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พูดไม่ชัดมากที่สุด คือ ร ล ซึ่งมีลักษณะเดียวกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นอกจากนี้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังออกเสียง ส, ซ, ด, ต ไม่ชัด และเว้นไม่ออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ร, ล อีกด้วย

เพ็ญศิริ เทพวิทักษ์กิจ (2530) ศึกษาลักษณะการพูดไม่ชัดและองค์ประกอบบาง ประการที่มีผลต่อการพูดไม่ชัดของนักเรียนในโรงเรียนจังหวัดสิงห์บุรี อายุ ระหว่าง 7- 16 ปี มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการพูดไม่ชัดของนักเรียน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ ลำดับการเกิด จำนวนพี่น้อง และเพศต่อการพูดไม่ชัดของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า เด็กออก เสียงไม่ชัดเป็น 2 ลักษณะ คือ 1. ชนิดเว้นไม่ออกเสียงที่ต้องการ 2. ชนิดใช้เสียงอื่นแทนเสียงที่ ต้องการ การออกเสียงชนิดไม่ออกเสียงในเสียงที่ต้องการมีจำนวนครั้งการออกเสียงไม่ชัด มากกว่าชนิดใช้เสียงอื่นแทนเสียงที่ต้องการ การไม่ออกเสียงในเสียงที่ต้องการเกิดกับพยัญชนะ ควบกล้ำเท่านั้น ส่วนการออกเสียงชนิดใช้เสียงอื่นมาแทนเสียงที่ต้องการเกิดกับพยัญชนะต้น พยัญชนะควบกล้ำ และพยัญชนะสะกด นักเรียนจะออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำไม่ชัดมากที่สุด เสียงที่ออกไม่ชัดรองลงมาคือเสียงพยัญชนะต้นและเสียงพยัญชนะสะกด ตามลำดับ นอกจากนี้ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการพูดไม่ชัดของนักเรียนที่มีอายุ ลำดับการเกิด จำนวนพี่น้อง และเพศไม่พบความแตกต่างในการพูดไม่ชัดของนักเรียน

พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2533) ศึกษาการวิเคราะห์ความผิดปกติทางการพูดของ เด็กไทยเชิงภาษาศาสตร์ วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางสัทศาสตร์หรือสัทลักษณะที่ ปรากฏในความผิดปกติทางการพูดของเด็กไทย ที่มีอายุระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 26 คน ซึ่ง เด็กเหล่านี้เป็นเด็กที่มีพัฒนาการปกติ ไม่มีความพิการใด ๆ ทั้งทางร่างกาย สมอ และอารมณ์ และพิจารณาหาสาเหตุของความผิดปกติเหล่านั้น ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขความผิดปกติ ทางการพูดสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติต่อไป ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่มีความ ผิดปกติในการออกเสียงพยัญชนะและสระมากกว่าเสียงวรรณยุกต์และสัทสัมพันธ์อื่น ๆ ระหว่าง เสียงพยัญชนะและสระนั้น เสียงพยัญชนะมีความผิดปกติมากกว่าเสียงสระ ความผิดปกติ ทางการออกเสียงพยัญชนะจากแตกต่างกันตามบริบททางภาษาและรูปแบบทางภาษามี การออกเสียงไม่คงที่ เสียงสอดคล้องกลมกลืนและมีการแทนเสียงในการแทนเสียงนั้น มีการใช้

เสียงนอกระบบเสียงภาษาไทยเป็นจำนวนมาก และเมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและการใช้ภาษาพบว่า ทั้งอายุ ลำดับการเกิด และอาชีพของบิดามารดา และภาษาที่ใช้ในบ้านไม่อาจสรุปได้ว่า เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความผิดปกติในการพูด กล่าวได้ว่า สาเหตุสำคัญของความผิดปกติทางการพูด คือ สรีระของช่องปาก รูปฟัน ลิ้น กับสัทลักษณะของเสียงพยัญชนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะของฟัน รูปปาก และการเคลื่อนไหวของลิ้น เป็นองค์ประกอบหลักที่ทำให้เกิดความผิดปกติทางการพูด เช่น การสบฟันผิดปกติ มีความผิดปกติของปากและลิ้น เช่น ปากแฉ่ง จดกันไม่สนิท มีการเกร็งลิ้น เป็นต้น

ผดุง อารยะวิญญู (2544) ได้ศึกษาความบกพร่องทางภาษาของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการพูดของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อย คือ การพูดไม่ชัดถึงร้อยละ 25 เมื่อเทียบกับคนปกติ มีปัญหาในการเปล่งเสียงตัวสะกด โดยเฉพาะแมกมก มีการใช้เสียงอื่นแทน (Substitution) มากที่สุด ตามด้วยการเว้นไม่ออกเสียง (Omission) ส่วนการเพิ่มเสียงที่ไม่จำเป็น (Addition) และเสียงเพี้ยน (Distortion) มีไม่มากนัก บางรายพูดจาเลอะเลือน หาแก่นสารไม่ได้

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาการพูดไม่ชัด เป็นการศึกษาลักษณะความผิดปกติทางการออกเสียง ซึ่งพบลักษณะความผิดปกติของการพูดใน 4 ลักษณะ คือ การใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงที่ถูกต้อง การพูดโดยเว้นไม่ออกเสียง บางเสียงในคำ การพูดโดยเติมเสียงอื่นเข้าไปในคำนั้น และการพูดเสียงเพี้ยน นอกจากนี้จะศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดแล้ว ยังมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาทางการพูดของนักเรียนที่มีเพศ อายุ อาชีพ ลำดับการเกิดของพี่น้องที่ต่างกัน ทั้งนี้ยังไม่มียานวิจัยใดที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดในปัจจุบันความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ปัจจัยบทบาทของพ่อแม่ที่ต่างกัน เพื่อที่จะได้ทราบและหาแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาศึกษาปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็น 3 ระยะ โดยแต่ละระยะมีขั้นตอนการดำเนินการตามลำดับดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- 1.1 การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.2 การสร้างเครื่องมือทดสอบการออกเสียงพูด
- 1.3 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบแบบวินิจฉัยเป็นรายบุคคล
- 1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- 2.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2 การสร้างแบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- 2.3 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 แนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- 3.1 การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่มีโครงสร้างสำหรับผู้ปกครอง/สหคณาจารย์ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการแก้ไขการพูด
- 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาลักษณะปัญหาทางการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร สำหรับการวิจัยระยะนี้ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 420 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยระยะนี้ได้แก่ นักเรียนทุกคนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 203 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูด

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบการออกเสียงพูด ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบแบบวินิจฉัย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการดัดแปลงเครื่องมือประเมินการพูดของ ดารณี ศักดิ์ศิริผล ประกอบด้วย

1.1 ชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูด เป็นชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูดที่ใช้ในภาษาไทย โดยแยกเป็นเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ รวมทั้งสิ้น 72 เสียง และแสดงออกเป็นรูปภาพรวม 52 รูป บัตรภาพมีขนาด 4 x 4 นิ้ว

1.2 แบบบันทึกการออกเสียงพูด ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อแนะนำในการบันทึก

ตอนที่ 2 เป็นการบันทึกการออกเสียงพูด แบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

พยัญชนะต้น	21	เสียง
พยัญชนะตัวสะกด	8	เสียง
พยัญชนะควบกล้ำ	11	เสียง
สระ	27	เสียง
วรรณยุกต์	5	เสียง

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อกำหนดคำที่ใช้ในการทดสอบ

2. วิเคราะห์และรวบรวมคำในแบบเรียนที่เป็นคำพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่

ที่ 1-3 นักเรียนใช้/พบเห็นในชีวิตประจำวัน และเป็นคำนามที่มีพยางค์เดียว โดยผู้วิจัยปรึกษากับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย เพื่อเลือกคำที่มีภาพประกอบชัดเจน มาสร้างเป็นชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูด จำนวน 72 เสียง 52 รูป โดยรวบรวมและแยกเป็นหมวดหมู่ 5 หมวด ดังนี้

2.1 คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะต้น 21 เสียง เช่น แมว นก หู ไข่ อูฐ ยักษ์ ว่าว กบ เปิด บ้าน ชง เต่า ลิง จาน พาน งู ดาว ฟัน ช้าง เสือ ร่ม

2.2 คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกด 8 เสียง เช่น ยักษ์ ว่าว เปิด กบ บ้าน ชง ร่ม กล้วย

2.3 คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะควบกล้ำ 11 เสียง เช่น ปลา แปรง พลุ พระ กล้วย กรง กวาง ครก ควาย ชล้อย แตร

2.4 คำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว และสระประสม 27 เสียง เช่น หวี ลิง จระเข้ เปิด แมว แพะ ตา ฟัน เงิน สระเออะ ปีน ผึ้ง งู กุ้ง สิงโต โต๊ะ หม้อ เงานะ บัว สระอ๊วะ เสือ สระเอื้อะ เตี้ยง ปอเปี๊ยะ ลำไย ไข่ เต่า

2.5 คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ 5 เสียง เช่น ตา ไข่ บ้าน ช้าง หู

3. ผู้วิจัยสร้างชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูด มีลักษณะดังนี้

3.1 เป็นภาพถ่ายเหมือนจริงติดบนกระดาษโปสเตอร์สี ขนาด 4 x 4 นิ้ว

3.2 ด้านหน้าเป็นรูปภาพ ด้านหลังเป็นคำเฉลย เคลือบสติ๊กเกอร์ใส

3.3 ใช้สีกระดาษแบ่งหมวดหมู่ของคำ

4. นำชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูด ตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เกณฑ์ดังนี้ (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก)

4.1 ครูภาษาไทยที่มีประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 3 ปี

4.2 อาจารย์ด้านการศึกษาศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการแก้ไขการพูด

4.3 ครูการศึกษาพิเศษที่มีความเชี่ยวชาญด้านการฝึกพูด

5. ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำเครื่องมือไปทดลองกับใช้เด็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 30 คน

7. นำเครื่องมือมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ตามสูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.81

8. ปรับปรุงเครื่องมือทดสอบการออกเสียงพูดอีกครั้ง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

9. กำหนดเกณฑ์การวินิจฉัยการทดสอบการออกเสียงพูด โดยพิจารณาจากการออกเสียงของคำที่กำหนดในรูปภาพตามหมวดหมู่ที่กำหนดได้ถูกต้อง ถือว่าไม่มีปัญหาการพูดไม่ชัด แต่หากออกเสียงผิดหรือไม่ออกเสียงตามหมวดหมู่ที่ทดสอบ ถือว่ามีปัญหาในการพูดไม่ชัด เช่น รูปภาพบ้าน ทดสอบการออกเสียงในหมวดของพยัญชนะต้น และตัวสะกด นักเรียน

ออกเสียงว่า “บ้าง” แสดงว่า นักเรียนไม่มีปัญหาการพูดคำที่ขึ้นต้นด้วยเสียง /บ/ แต่มีปัญหาการพูดคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กน เป็น /กง/

ระยะที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาทางการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร สำหรับการวิจัยระยะนี้ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 203 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยระยะนี้ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่ได้รับการทดสอบการออกเสียงพูด จำนวน 181 คน

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยแบบสอบถามนี้ใช้สำหรับผู้ปกครองแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว จำนวน 11 ข้อ คำถามเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ชื่อสกุล อายุ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา สถานภาพของครอบครัว รายได้ของครอบครัว ขนาดของครอบครัว จำนวนพี่น้อง ลักษณะการเลี้ยงดู และระดับการศึกษาสูงสุด

ส่วนที่ 2 บทบาทของพ่อแม่ ประกอบด้วยคำถาม 20 ข้อ โดยให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นว่ามีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทของตนเองมากน้อยเพียงใด ซึ่งคำถามลักษณะดังกล่าวมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scales) 5 ระดับ คือ (5) ทุกครั้ง (4) บ่อย (3) บางครั้ง (2) นาน ๆ ครั้ง (1) ไม่เคยเลย แล้วนำผลที่ได้มาแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์และคาลิน (Best & Kaln, 1993) ซึ่งมีค่าคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำข้อมูลและแนวคิดที่ได้จากการเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาทางการพูดไม่ชัดของนักเรียน
4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความครอบคลุมที่ชัดเจนของขอบข่ายและเนื้อหา การใช้ภาษาที่เหมาะสม สื่อความเข้าใจตามเป้าหมายโดยใช้เทคนิคการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (Turner; & Carlson, 2004: 78) ของแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวรพัฒนา จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ดี
6. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

ระยะที่ 3 แนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร สำหรับการวิจัยระยะนี้ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการทดสอบการออกเสียงพูด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 181 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยระยะนี้ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการทดสอบการออกเสียงพูดแล้วมีปัญหาการพูดไม่ชัด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 18 คน

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาในการพูดไม่ชัดของนักเรียน ให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับทุกประเด็นที่ทำการศึกษา ได้แก่ ปัญหาในครอบครัว ลักษณะการเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมในบ้าน และบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน เพื่อหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดจากตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง
2. นำแบบการสัมภาษณ์เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม
3. พัฒนาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจที่ใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสานกันระหว่างการศึกษาเชิงปริมาณและการศึกษาเชิงคุณภาพ (Mixed Method) จึงมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

แบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แจกให้กลุ่มตัวอย่าง 181 คน ด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด ร้อยละ 100

2. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกันทดสอบการออกเสียงพูดของนักเรียนเป็นรายบุคคลจากชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูด ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบแบบวินิจฉัยสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น เพื่อศึกษาลักษณะปัญหาทางการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบการออกเสียงพูดของนักเรียนได้จำนวน 181 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 203 คน คิดเป็นร้อยละ 89

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียน

371. 9140

ณ 13 ก

ณ 2

ที่ได้รับการทดสอบแล้วมีปัญหาการพูดไม่ชัด เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ในประเด็นปัญหาในครอบครัว ลักษณะการเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมในบ้าน บทบาทของพ่อแม่ในการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการเสนอแนะแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด โดยผู้วิจัยจะทำการบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเสียง แล้วนำมาถอดเสียงจากการสัมภาษณ์ จัดบันทึกลงในสมุดบันทึกอีกครั้ง ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ จำนวน 10 คน จาก 18 คน คิดเป็นร้อยละ 55 และมีการสนทนากลุ่มระหว่างผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกพูดและแก้ไขการพูด

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียนด้วยตนเอง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ร่วมกันทดสอบการออกเสียงพูดของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อศึกษาลักษณะปัญหาทางการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนให้ผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการทดสอบการออกเสียงพูดเพื่อกรอกข้อมูล
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน
5. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาในการพูดไม่ชัดของนักเรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด
6. ผู้วิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการแก้ไขการพูด ร่วมสนทนากลุ่มกับผู้ปกครองในการหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด
7. จัดทำรายงานการศึกษาปัญหาการพูดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
8. เผยแพร่ผลงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ส่วน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมีดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย คือ

2.1. ปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ประกอบด้วย สถานภาพของครอบครัว รายได้ของครอบครัว ขนาดของครอบครัว จำนวนพี่น้อง ลักษณะการเลี้ยงดู และระดับการศึกษาสูงสุด โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ การวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ (Chi-square)

2.2. ปัจจัยบทบาทของพ่อแม่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ (Chi-square) แล้วนำผลมาแปลความหมายเพื่อหาความสัมพันธ์

ส่วนที่ 3 แนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สันทนากลุ่มร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการแก้ไขการพูดและผู้ปกครอง โดยนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่และสรุปเนื้อหาเพื่อนำไปสู่การพรณหาหาแนะแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

1. การหาค่าดัชนีของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ (Index of Item –objective Congruence หรือ IOC) (Turner; & Carlson, 2004)
2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's α - Coefficient) สุพรรณณี วรรณเพ็ชร, 2551)
3. การแจกแจงความถี่ ร้อยละ เพื่อศึกษาสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน ในด้านสถานภาพของครอบครัว ขนาดของครอบครัว จำนวนพี่น้อง ลักษณะการเลี้ยงดู และ ระดับการศึกษา (ลดาวัลย์ เพชรโรจน์, 2554)
4. การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ต่อการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน (ลดาวัลย์ เพชรโรจน์, 2554)
5. การทดสอบหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดของนักเรียน โดยใช้ไคสแควร์ (Chi-Square) (วรรณดี แสงประทีปทอง, 2554)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้แก่ ปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และบทบาทของพ่อแม่ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 3 แนวทางและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือเบื้องต้นนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 1 ลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังตาราง ดังนี้
ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดจำแนกตามเพศและระดับชั้น

รายการ	จำนวน(คน)	พูดชัด(คน)	ร้อยละ	พูดไม่ชัด(คน)	ร้อยละ
เพศ					
หญิง	90	80	88.90	10	11.10
ชาย	91	83	91.20	8	8.80
ระดับชั้น					
ประถมศึกษาปีที่ 1	59	54	91.53	5	8.47
ประถมศึกษาปีที่ 2	54	46	85.19	8	14.81
ประถมศึกษาปีที่ 3	68	63	92.65	5	7.35
รวม	181	163	90.06	18	9.94

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 203 คน ทดสอบการออกเสียงพูดได้จำนวน 181 คน มีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด 18 คน ประมาณร้อยละ 10 ของนักเรียนทั้งหมด โดยเมื่อจำแนกตามเพศนักเรียนเพศหญิงและชายที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดมีจำนวนใกล้เคียงไม่แตกต่างกันมากนัก แต่เมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่า มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ของจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด รองลงมาคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 3 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด (Articulation Problems) จำแนกตามลักษณะของเสียงที่ออกผิด

ลักษณะเสียงที่ออกผิด	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
Substitutions	3	16.66	} 15 คน
Substitutions+ Omissions	11	61.11	
Substitutions +Omissions+ Distortions	1	5.56	} 13 คน
Omissions+ Distortions	1	5.56	
Distortions	2	11.11	} 4 คน
Additions	0	0	
รวม	18	100.0	

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดใน 3 ลักษณะ คือ การใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) เว้นไม่ออกเสียง(Omissions) และออกเสียงเพี้ยน (Distortions) แต่ไม่มีปัญหาการเพิ่มเสียงโดยไม่จำเป็น (Additions) ในจำนวน 18 คน มีนักเรียน 15 คน ที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะเสียงที่ออกผิดในลักษณะการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) มากที่สุด และมีนักเรียน 13 คน ใน 18 คน ที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะเว้นไม่ออกเสียง (Omissions) นักเรียน 4 ใน 18 คน ที่มีปัญหาการพูดเสียงเพี้ยน (Distortions) นอกจากนั้น ยังพบว่า มีนักเรียน 1 คน ที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะเสียงที่ออกผิดทั้ง 3 ลักษณะ คือ ใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) เว้นไม่ออกเสียง (Omissions) และออกเสียงเพี้ยน (Distortions)

ตาราง 3 แสดงลักษณะเสียงที่ออกผิดของนักเรียนที่พูดไม่ชัด (Articulation Problems)

ลักษณะเสียงที่ออกผิด	Substitutions		จำนวน (คน)	รวม	ร้อยละ
	เสียงถูกต้อง	เสียงที่แทน			
ใช้เสียงหนึ่งแทนเสียง หนึ่ง (Substitutions)	ง	ฮ	3	15	83.33
	ส	ฉ	1		
	ร	ล	12		
	พ	ท	1		
	ตัวสะกดแม่กด	ตัวสะกดแม่กก	2		
	ตัวสะกดแม่กน	ตัวสะกดแม่กง	1		
	สระเอื้อ	สระเอี้ย	1		
เว้นไม่ออกเสียง (Omissions)	ปล	ป	5	13	72.22
	ปร	ป	10		
	พล	พ	8		
	พร	พ	9		
	กล	ก	2		
	กร	ก	9		
	คร	ค	6		
	คว	พ	4		
	ขล	ข	7		
	ตร	ต	7		
เสียงเพี้ยน (Distortions)	ส		4		22.22

จากตาราง 3 พบว่า ลักษณะเสียงที่ออกผิดของนักเรียนที่พูดไม่ชัด (Articulation Problems) จำนวน 18 คน มี 3 ลักษณะ คือ มีการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 เสียงที่ออกผิดมากที่สุด ได้แก่ พยัญชนะต้น /ร/ เป็น /ล/ รองลงมา เสียง /ง/ เป็น /ฮ/ เสียง /ส/ เป็น /ฉ/ เสียง /พ/ เป็น /ท/ ส่วนเสียงพยัญชนะท้ายมี 2 เสียงคือ มาตราแม่กด เป็น แม่กก มาตราแม่กน เป็น แม่กง มีเสียงสระเพียงเสียงเดียวที่ออกผิดจาก /เอื้อ/ เป็น /เอี้ย/ โดยนักเรียนส่วนใหญ่ที่ออกเสียงผิดในลักษณะการใช้เสียงหนึ่ง

แทนเสียงหนึ่ง จะมีปัญหาการพูดในลักษณะการเว้นไม่ออกเสียงด้วย ส่วนลักษณะการเว้นไม่ออกเสียง มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 ส่วนใหญ่จะเป็นคำควบกล้ำ ร, ล ที่ทำให้นักเรียนพูดไม่ชัด โดยคำควบกล้ำที่เป็นเสียง /ปร/ จะมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ /พร/, /กร/ และ /พล/ ตามลำดับ สำหรับลักษณะการออกเสียงเพี้ยน มี 4 คน ใน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 22 ได้แก่เสียง /ส/ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ว่า การพูดไม่ชัดที่มีปัญหามากที่สุด คือการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) เสียงพูดที่นักเรียนออกไม่ชัดมากที่สุด ได้แก่เสียงพยัญชนะ /ร/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ /ร,ล/ และเสียง /ส/

ตาราง 4 แสดงลักษณะเสียงที่ออกผิดของนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดจำแนกตามรายบุคคล

คนที่	ลักษณะเสียงที่ออกผิด		
	ใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions)	เว้นไม่ออกเสียง (Omissions)	เสียงเพี้ยน (Distortions)
1	/ร/	/ปล/, /พล/, /ขล/	-
2*	/ร/, /แม็กด/, /แม็กน/, /เอือ/	/ปร/, /พล/, /พร/, /คว/, /ตร/	
3	-	-	/ส/
4	/ง/, /ส/,	/ปล/, /ปร/, /พล/, /คว/,	
5	-	/กร/, /ขล/, /ตร/	/ส/
6	/ร/,	/ปร/, /พร/, /กร/, /คร/, /ตร/	-
7*	/ง/, /ร/, /พ/, /แม็กด/	/ปล/, /ปร/, /พล/, /พร/, /กร/, /คว/, /ตร/	-
8	/ร/	/คว/	-
9	/ร/	-	-
10*	/ร/	/ปร/, /พร/, /กร/, /คร/	/ส/
11	/ร/	/ปล/, /ปร/, /พล/, /กร/, /ขล/	-
12	/ร/	/ปล/, /ปร/, /พล/, /พร/, /กล/กร/, /คร/, /คว/, /ขล/, /ตร/	-
13	/ร/	/ปร/, /พร/, /กร/, /คร/, /ขล/, /ตร/	-
14	-	-	/ส/
15	/ร/	-	-
16	/ร/	/ปล/, /ปร/, /พล/, /พร/, /กล/กร/, /คร/, /ขล/, /ตร/	-
17	/ร/	/ปร/, /พร/, /กร/, /คร/, /ขล/, /ตร/	-
18	/ร/	-	-

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดทั้ง 3 ลักษณะ มีจำนวน 1 คน คือ การออกเสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) เว้นไม่ออกเสียง (Omissions) และออกเสียงเพี้ยน (Distortions) ได้แก่ /ร/, /ปร/, /พร/, /กร/, /คร/, /ส/ และปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาในการออกเสียงคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนที่ออกเสียงเพี้ยน มีจำนวน 4 คน โดยจากการทดสอบการออกเสียงพูด นักเรียนออกเสียง /ส/ มีการวางลิ้นผิดตำแหน่ง จากปุ่มเหงือกเป็นไรฟัน นอกจากนี้ มีนักเรียน 2 คน ที่ออกเสียงในลักษณะการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง นักเรียนคนที่ 2 ออกเสียง /ร/, /แมกต/, /แมกน/, /เอือ/ และเสียงควบกล้ำไม่ชัด นักเรียนคนที่ 7 ออกเสียง /ง/, /ร/, /พ/, /แมกต/ และเสียงควบกล้ำไม่ชัด

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา นำเสนอในด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและบทบาทของพ่อแม่ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอดังตาราง

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (n= 181)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพของครอบครัว		
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	167	92.3
หย่าร้าง	10	5.5
อื่น ๆ	4	2.2
2. รายได้ของครอบครัว		
20,000-40,000 บาท	23	12.7
40,001-60,000 บาท	44	24.3
60,001-80,000 บาท	40	22.1
80,001-100,00 บาท	45	24.9
มากกว่า 100,000 บาท	29	16.0

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (n= 181)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ขนาดของครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	117	64.6
ครอบครัวขยาย	64	35.4
4. จำนวนพี่น้อง		
ลูกคนเดียว	35	19.3
ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป	146	80.7
5. ลักษณะการเลี้ยงดู		
พ่อแม่เลี้ยงเอง	82	45.3
ปู่ตายายเลี้ยง	66	36.5
ว่าจ้างผู้อื่นเลี้ยงดูที่บ้าน	24	13.3
จ้างสถานรับเลี้ยงเด็กแบบเข้าไปเย็นกลับ	9	5.0
6. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	25	13.8
ปริญญาตรี	106	58.6
ปริญญาโท	43	23.8
ปริญญาเอก	7	3.9
รวม	181	100.0

จากตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จากผู้ปกครองจำนวน 181 คน สามารถจำแนกรายละเอียดดังนี้

สถานภาพของครอบครัว พบว่า นักเรียนอยู่ร่วมกันกับบิดามารดา มากที่สุดจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 พ่อแม่มีการหย่าร้าง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ส่วนที่เหลือ จะเป็นบิดาหรือมารดาเสียชีวิต

รายได้ของครอบครัว พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 80,001 - 100,000 บาท มากที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 แต่อย่างไรก็ตาม ในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 60,000 บาท เกินครึ่งของผู้ปกครองทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 63

ขนาดของครอบครัว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับพ่อแม่และพี่น้อง ซึ่งเป็นครอบครัวเดี่ยวมากที่สุด จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 ส่วนที่เหลือเป็นครอบครัวขยาย คือ มีปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้า อา หลาน อยู่รวมกัน

จำนวนพี่น้อง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีลูกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 80.7 ส่วนที่เหลือเป็นมีลูกคนเดียว

ลักษณะการเลี้ยงดู พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่มากที่สุด รองลงมาคือ ให้ปู่ย่า ตายายเลี้ยง ส่วนที่เหลือจะเป็นการว่าจ้างผู้อื่นมาเลี้ยงที่บ้าน และจ้างสถานรับเลี้ยงเด็กแบบไปเข้าเย็นกลับ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทพ่อแม่

บทบาทของพ่อแม่	\bar{X}	SD	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ผู้ปกครองให้ความสนใจใส่ให้นักเรียน โดยมีบรรยากาศในการพูดคุยอย่างอบอุ่นและเป็นมิตร	4.43	.63	มาก
2. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน เช่น การทำอาหาร การทำความสะอาด เป็นต้น	3.90	.88	มาก
3. สมาชิกทุกคนในครอบครัวมีความสนิทสนมพูดคุยอย่างเป็นกันเองกับนักเรียน	4.58	.59	มากที่สุด
4. สมาชิกในครอบครัวมักทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น รับประทานอาหาร ไปเที่ยวนอกบ้าน เป็นต้น	4.31	.72	มาก
5. ผู้ปกครองคอยปลอบโยนให้กำลังใจ เมื่อนักเรียนรู้สึกท้อแท้ผิดหวัง	4.46	.65	มาก
6. สมาชิกในครอบครัวเปิดเผยความรู้สึกต่อกันอย่างตรงไปตรงมา	4.19	.69	มาก
7. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนปรึกษาปัญหาทุกครั้งที่ต้องการและรับฟังปัญหาของนักเรียนเสมอ	4.49	.76	มาก
8. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในครอบครัว ผู้ปกครองจะใช้การประนีประนอมในการแก้ปัญหา	4.28	.63	มาก

บทบาทของพ่อแม่	\bar{X}	SD	ระดับ การมีส่วนร่วม
9. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนอธิบายเหตุผลก่อนที่จะ ตำหนิหรือลงโทษ เมื่อนักเรียนทำผิด	4.31	.69	มาก
10. ผู้ปกครองจะให้คำชมเชยหรือชื่นชม เมื่อเห็นนักเรียน อ่านหนังสือหรือทำงานที่มอบหมายสำเร็จ	4.48	.75	มาก
11. สมาชิกในครอบครัวพูดคุยไต่ถามทุกข์สุขของนักเรียน เสมอ	4.36	.70	มาก
12. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ของบ้าน	3.91	.69	มาก
13. ผู้ปกครองจะส่งเสริมและให้คำแนะนำในการทำ การบ้าน การทำกิจกรรมใหม่ ๆ ของนักเรียน	4.31	.70	มาก
14. ผู้ปกครองมักจะให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนใน สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน	4.31	.68	มาก
15. ผู้ปกครองสนับสนุนให้สมาชิกทุกคนรู้จักบทบาทและ หน้าที่ของตนเอง	4.45	.63	มาก
16. ผู้ปกครองพูดคุยหรือเล่านิทานให้นักเรียนฟัง	3.09	.72	ปานกลาง
17. นักเรียนชอบอ่านหนังสือเป็นประจำเมื่อมีโอกาส	2.80	.96	ปานกลาง
18. นักเรียนรับรู้ข่าวสารโดยการอ่านหนังสือมากกว่าการ ดูโทรทัศน์	2.62	.57	ปานกลาง
19. ผู้ปกครองสอนการอ่านที่ถูกต้องให้นักเรียน	3.18	.75	ปานกลาง
20. ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนอ่านข่าว บทความจาก หนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ	2.89	.62	ปานกลาง
รวม	3.97	.70	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของพ่อแม่ นักเรียนระดับประถมศึกษา ปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = .70$) เมื่อพิจารณาบทบาทของพ่อแม่ในแต่ละข้อ พบว่า พ่อแม่มีการพูดคุยอย่างเป็นกันเองกับนักเรียนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $SD = .59$) และ พ่อแม่เปิดโอกาสให้นักเรียนปรึกษาปัญหาทุกครั้งที่ต้องการและรับฟังปัญหาของนักเรียนเสมอ รองลงมา ($\bar{X} = 4.49$, $SD = .76$) ในขณะที่เดียวกัน การสร้างสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง เช่น การเล่านิทาน การสอนอ่านที่ถูกต้องให้กับนักเรียน

การแนะนำให้นักเรียนอ่านข่าวสาร บทความจากหนังสือพิมพ์หรือวารสารต่าง ๆ และจะเห็นได้ชัดว่า ผู้ปกครองจะปล่อยให้ให้นักเรียนดูโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่เมื่อมีเวลาว่าง

ตาราง 7 การวิเคราะห์ปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัวต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (n=181)	นักเรียนที่มีปัญหาการพูด		รวม	χ^2	P
	พูดชัด	พูดไม่ชัด			
	ร้อยละ	ร้อยละ			
1. สถานภาพของครอบครัว				10.983	.004*
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	153(93.9)	14(77.8)	167(92.3)		
หย่าร้าง	6(3.7)	4(22.2)	10(5.5)		
อื่น ๆ	4(2.5)	0	4(2.2)		
2. รายได้ของครอบครัว				5.440	.245
20,000-40,000 บาท	22(13.5)	1(5.6)	23(12.7)		
40,001-60,000 บาท	39(23.9)	5(27.8)	44(24.3)		
60,001-80,000 บาท	39(23.9)	1(5.6)	40(22.1)		
80,001-100,00 บาท	38(23.3)	7(38.9)	45(24.9)		
มากกว่า 100,000 บาท	25(15.3)	4(22.2)	29(16.0)		
3. ขนาดของครอบครัว				1.509	.219
ครอบครัวเดี่ยว	103(63.2)	14(77.8)	117(64.6)		
ครอบครัวขยาย	60(36.8)	4(22.2)	64(35.4)		
4. จำนวนพี่น้อง				.107	.744
ลูกคนเดียว	31(19.0)	4(22.2)	35(19.3)		
ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป	132(81.0)	14(77.8)	146(80.7)		
5. ลักษณะการเลี้ยงดู				10.347	.016*
พ่อแม่เลี้ยงเอง	80(49.1)	2(11.1)	82(45.3)		
ปู่ย่าตายายเลี้ยง	54(33.1)	12(66.7)	66(36.5)		
ว่าจ้างผู้อื่นเลี้ยงดูที่บ้าน	21(12.9)	3(16.7)	24(13.3)		
จ้างสถานรับเลี้ยงเด็ก	8(4.9)	1(5.6)	9(5.0)		

6 .ระดับการศึกษา				3.191	.363
ต่ำกว่าปริญญาตรี	23(14.1)	3(16.7)	26(14.4)		
ปริญญาตรี	90(55.2)	13(72.2)	103(56.9)		
ปริญญาโท	43(26.4)	2(11.1)	45(24.9)		
ปริญญาเอก	7(4.3)	0	7(3.9)		
รวม	163(90.1)	18(9.9)	100.0		

*มีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 7 ปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัวทั้ง 6 ด้าน เมื่อทดสอบความสัมพันธ์กับปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน พบว่า มีเพียง 2 ด้านคือ สถานภาพทางครอบครัว ($P=.004$) และลักษณะการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ($P= .016$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน มีความสัมพันธ์ต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยบทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน

บทบาทของพ่อแม่ (n=181)	นักเรียนที่มีปัญหาการพูด		รวม	χ^2	P
	พูดชัด	พูดไม่ชัด			
	ร้อยละ	ร้อยละ			
ระดับการมีส่วนร่วม				8.766	.033*
ปานกลาง	11(6.7)	16(88.9)	27(14.9)		
มาก	141(86.5)	2(11.1)	143(79.0)		
มากที่สุด	11(6.7)	0	11(6.1)		
รวม	163(90.1)	18(9.9)	181(100.0)		

*มีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 8 ปัจจัยบทบาทของพ่อแม่ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์กับปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน พบว่า ปัจจัยบทบาทของพ่อแม่ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ($P=.033$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่านักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดมีความสัมพันธ์กับบทบาทของพ่อแม่ที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 แนวทางและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือเบื้องต้นนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการระยะนี้ เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ในการหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว สภาพแวดล้อมในบ้าน และบทบาทของพ่อแม่ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน ผู้วิจัย ขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1.1 ปัญหาครอบครัว เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประกอบกับทุนนิยมที่ทำให้คนในสังคมมีการแก่งแย่ง แข่งขัน กระแสบริโภคนิยม ทำให้พ่อและแม่จะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน พ่อแม่ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการประกอบอาชีพประมาณวัน 8-10 ชั่วโมง ในขณะที่ลูกใช้เวลาในการเรียนหนังสือ 6-8 ชั่วโมง หรือบางคนต้องไปเรียนพิเศษ จึงไม่ค่อยมีเวลาในอบรมเลี้ยงดูลูก และไม่มีเวลาให้กับครอบครัวได้อย่างเต็มที่ ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว ที่ต้องส่งไปให้ปู่ย่า ตายาย พี่เลี้ยง สถานศึกษา แล้วรับกลับตอนเย็น ลักษณะการเลี้ยงดู จะให้นักเรียนดูโทรทัศน์ เล่นเกม ไม่ค่อยได้มีการพูดคุยหรือปฏิสัมพันธ์กัน ส่วนพี่เลี้ยงนั้น ยังมีภาระงานบ้านนอกเหนือจากการดูแลนักเรียนอีกด้วย หรือบางครอบครัวมีพ่อหรือแม่ทำงานคนเดียว เนื่องจากมีการหย่าร้าง จึงทำให้พ่อแม่ไม่สามารถทำบทบาทหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ โดยข้อมูลที่ผู้ปกครองให้ในแบบสอบถามบางคน ไม่สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ทำให้สะท้อนได้ว่า ทักษะของผู้ปกครองในการให้ระดับความสัมพันธ์ในครอบครัวของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน

1.2 การพูดไม่ชัดที่มีความบกพร่องของโครงสร้างและการทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูด โดยมีนักเรียน 1 คน ที่มีปัญหาสุขภาพ ต่อมทอนซิลมีขนาดโต ทำให้โพรงจมูกแคบลง ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะการออกเสียงผิดใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่งและการเว้นไม่ออกเสียง โดยออกเสียงพยัญชนะต้น /ร/ เป็น /ล/ มาตราตัวสะกด /แมกด/ เป็น /แมกก/, /แมกน/ เป็น /แมกง/ เสียงสระ /เอือ/เป็น /เอือย/ และปัญหาการออกเสียงคำควบกล้ำ ร,ล

1.3 สภาพแวดล้อมภายในบ้าน นักเรียนมีเวลาอยู่ด้วยกันกับพ่อแม่ช่วงวันหยุด เสาร์หรืออาทิตย์ แต่ไม่ค่อยได้พูดคุยสื่อสารกัน ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกันมากนัก พ่อแม่ส่วนใหญ่จะต้องทำงานบ้าน ธุระส่วนตัว ปล่อยให้เด็กใช้เวลาดูโทรทัศน์ รายการละคร การ์ตูน เรียนพิเศษหรือเล่นเกมทั้งวัน

1.4 บทบาทของพ่อแม่ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน พบว่าส่วนใหญ่พ่อแม่ไม่ค่อยมีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน เช่น ไม่ค่อยมี

โอกาสในเล่นิทานหรือพูดคุย อาจมีบ้างกิจกรรมเล่นิทานบ้าง เนื่องจากเห็นว่านักเรียนอยู่ในระดับประถมแล้ว คิดว่าไม่จำเป็นต้องเล่นิทาน และไม่คิดว่านักเรียนยังต้องการสิ่งเหล่านี้อยู่ การแนะนำหนังสือ วารสารที่น่าสนใจ การรับรู้ข่าวสารจะมาจากสื่อโทรทัศน์มากกว่า หรือทางอินเทอร์เน็ต ไม่ค่อยมีเวลาในการสอนอ่านที่ถูกต้องให้กับนักเรียน เพราะถือว่าได้ส่งนักเรียนไปเรียนพิเศษแล้ว จึงทำให้ทั้งพ่อแม่และนักเรียนขาดทักษะการสื่อสารที่ดี นอกจากนี้ พ่อแม่บางคนไม่ได้เป็นแบบอย่างการพูดที่ดี จึงทำให้นักเรียนเรียนรู้และเลียนแบบการพูดที่ไม่ชัดไปด้วย

ส่วนที่ 2 การสนทนากลุ่มสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการพูดไม่ชัดกับผู้ปกครองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกพูดและแก้ไขการพูด ได้ข้อสรุปได้ดังนี้

จากการที่มีการสนทนากลุ่มกับทีมผู้วิจัย ผู้เชี่ยวชาญและผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพูดไม่ชัด (Articulation Problems) เกี่ยวกับสาเหตุและวิธีการเบื้องต้นในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด สรุปได้ ดังนี้

2.1 สาเหตุของการพูดไม่ชัดที่พบได้บ่อย แบ่งออกได้ เป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1.1 การพูดไม่ชัดโดยไม่มี ความบกพร่องของโครงสร้างและการทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูด ซึ่งเป็นการพูดไม่ชัดที่พบมากในเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ จากผลการวิจัยและข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้ พบว่า การพูดไม่ชัดแบบนี้มาจากการพูดที่นิสัยมาแต่เด็ก ๆ มาจากเหตุผลหลายประการ ดังนี้

1) การขาดการส่งเสริมการพูดให้ชัดตั้งแต่เด็ก ๆ คิดว่าเป็นสิ่งที่น่ารักหรือบางคนพูดไม่ชัดเป็นพฤติกรรมการเรียกร้องความสนใจจากครูหรือผู้ใหญ่จนติดนิสัยการพูดไปจนโต

2) การขาดแบบอย่างการพูดที่ดี เด็กอาจเลียนแบบการพูดไม่ชัดจากผู้ใหญ่บางคนทีพูดไม่ชัดจน เช่น ปู่ย่า ตายาย พี่เลี้ยงที่เป็นชาวต่างชาติ หรือแม่แต่วัฒนธรรมทางภาษาของคนภาคใต้

3) ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีปฏิสัมพันธ์น้อยลง โดยในปัจจุบันสังคมมีแนวโน้ม เป็นครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวมากขึ้น เกิดสภาพการหย่าร้าง จึงทำให้โครงสร้างและการทำงานที่ของครอบครัวเปลี่ยนแปลง ขนาดของครอบครัวเล็กลง ในขณะที่ผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น การกล่อมเกลาลี้นงดูบุตรหลาน จึงกลายเป็นหน้าที่ของคนกลุ่มนี้ เนื่องด้วยสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน พ่อและแม่จะต้องออกไปทำงานนอกบ้านไม่มีเวลาให้กับครอบครัวได้อย่างเต็มที่ บทบาทของพ่อแม่ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กมีน้อยลง อาทิ การเล่นิทานหรือพูดคุย การแนะนำหนังสือ วารสารที่น่าสนใจ การรับรู้ข่าวสารจะมาจากสื่อโทรทัศน์มากกว่า หรือทางอินเทอร์เน็ต จึงทำให้ทั้งพ่อแม่และนักเรียนขาดทักษะการสื่อสารที่ดี นอกจากนี้ พ่อแม่บางคนไม่ได้เป็นแบบอย่างการพูดที่ดี จึงทำให้นักเรียนเรียนรู้และเลียนแบบการพูดที่ไม่ชัดไปด้วย

2.1.2 การพูดไม่ชัดที่มีความบกพร่องของโครงสร้างและการทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูด โดยมีนักเรียน 1 คน ที่มีปัญหาสุขภาพ ต่อมทอนซิลมีขนาดโต ทำให้โพรงจมูกแคบลง ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะการออกเสียงผิดใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่งและการเว้นไม่ออกเสียง โดยออกเสียงพยัญชนะต้น /ร/ เป็น /ล/ มาตราตัวสะกด /แม่กต/ เป็น /แม่กก/, /แม่กน/ เป็น /แม่กง/ เสียงสระ /เอือ/เป็น /เอีย/ และปัญหาการออกเสียงคำควบกล้ำ ร,ล โดยในกรณีนี้ จะต้องได้รับการดูแลจากแพทย์โดยตรง เนื่องจากเป็นความผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะการพูด เมื่อได้รับการรักษาจากแพทย์แล้วก็จะได้รับการฝึกพูดจากนักแก้ไขการพูด

2.2 แนวทางการช่วยเหลือเบื้องต้นสำหรับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ผู้ปกครองควรปฏิบัติตนดังนี้

2.2.1 พูดให้ชัดเจน ออกเสียงให้ชัดเจน พูดช้า ให้เด็กมีโอกาสจดจำและเลียนแบบได้ง่ายขึ้น

2.2.2 พูดให้ถูกต้อง ในขณะที่สนทนาโต้ตอบกับนักเรียน ควรสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการพูด ทำให้นักเรียนรู้สึกสบายใจ มั่นใจ และให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาที่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดี ควรแก้ไขข้อผิดพลาดในการออกเสียงของนักเรียน แต่ไม่ควรดุเมื่อนักเรียนพูดผิด เพราะจะทำให้เกิดความคับข้องใจ อาจนำไปสู่การพูดติดอ่างได้

2.2.3 ฟังอย่างสนใจ นักเรียนต้องการโอกาสในการฝึกพูด ควรให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง

2.2.4 อ่านอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการออกเสียงด้วยการอ่านให้นักเรียนฟัง ถามให้โต้ตอบบ้าง และคอยแก้ไขคำที่พูดไม่ชัด แต่ไม่ควรแก้ตลอดเวลาจนทำให้นักเรียนหมดสนุกและขาดความมั่นใจในการพูด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประชากร สำหรับการวิจัยระยะนี้ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 420 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยระยะนี้ได้แก่ นักเรียนทุกคนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 203 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประชากร สำหรับการวิจัยระยะนี้ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 203 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยระยะนี้ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ได้รับการทดสอบการออกเสียงพูด จำนวน 181 คน

ระยะที่ 3 แนวทางและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือเบื้องต้นนักเรียนที่มี ปัญหาการพูดไม่ชัด ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประชากร สำหรับการวิจัยระยะนี้ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการทดสอบการออกเสียงพูด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 181 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยระยะนี้ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการทดสอบการออกเสียงพูดแล้วมีปัญหาการพูดไม่ชัด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 3 ระยะ มีดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ ชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูดที่ประกอบด้วย แบบบันทึกการทดสอบการพูด บัตรภาพ มีขนาด 4x4 นิ้ว แบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ พยัญชนะต้น พยัญชนะตัวสะกด พยัญชนะควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ รวมทั้งสิ้น 72 เสียง และแปรรูปเป็นรูปภาพ 52 รูป เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบแบบวินิจฉัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนสำหรับผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการทดสอบการออกเสียงพูด เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และปัจจัยบทบาทของพ่อแม่
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน โดยผู้ปกครองกลุ่มนี้จะเป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการทดสอบแล้วมีปัญหาการพูดไม่ชัด และมีการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกพูดและแก้ไขการพูด เพื่อให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในแนวทางช่วยเหลือเบื้องต้นนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยใน 3 ตอน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ประกอบด้วย สถานภาพของครอบครัว รายได้ของครอบครัว ขนาดของครอบครัว จำนวนพี่น้อง ลักษณะการเลี้ยงดู ระดับการศึกษา สูงสุด โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ การวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) และ 2) ปัจจัย บทบาทของพ่อแม่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลมาแปลความหมาย การวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อหาความสัมพันธ์

ตอนที่ 3 แนวทางและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือเบื้องต้นนักเรียนที่มีปัญหา การพูดไม่ชัด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สันทนากลุ่มร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกพูดและแก้ไขการพูด โดยนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ และสรุปเนื้อหา เพื่อนำไปสู่การพรณหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือเบื้องต้น นักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ขอสรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีผลการวิจัยดังนี้

1. จำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 181 คน มีนักเรียนที่มี ปัญหาการพูดไม่ชัด 18 คน ประมาณร้อยละ 10 ของนักเรียนทั้งหมด เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าเพศหญิงและชายที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดมีจำนวนใกล้เคียงไม่แตกต่างกันมากนัก แต่เมื่อ จำแนกตามระดับชั้น พบว่า มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ของจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด รองลงมาคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 3 ตามลำดับ

2. จำนวนนักเรียนที่พูดไม่ชัด (Articulation Problems) จำแนกตามลักษณะของ เสียงที่ออกผิด พบว่า นักเรียน 18 คน มีจำนวน 15 คน มีปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะการใช้ เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) มากที่สุด และมีนักเรียน 13 คน ใน 18 คน ที่มีปัญหา การพูดไม่ชัดในลักษณะเว้นไม่ออกเสียง (Omissions) นักเรียน 4 ใน 18 คน ที่มีปัญหาการพูด เสียงเพี้ยน (Distortions) นอกจากนั้น ยังพบว่า มีนักเรียน 1 คน ที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดใน ลักษณะเสียงที่ออกผิดทั้ง 3 ลักษณะ คือ การออกเสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) การเว้นไม่ออกเสียง (Omissions) และการออกเสียงเพี้ยน (Distortions)

3. ลักษณะเสียงที่ออกผิดของนักเรียนที่พูดไม่ชัด (Articulation Problems) พบว่า

นักเรียนออกเสียงผิด 3 ลักษณะ คือ มีการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 เสียงที่ออกผิดมากที่สุด ได้แก่ พยัญชนะต้นเสียง /ร/ เป็น /ล/ รองลงมา เสียง /ง/ เป็น /ส/ โดยนักเรียนส่วนใหญ่ที่ออกเสียงผิดในลักษณะการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง จะมีปัญหาการพูดในลักษณะการเว้นไม่ออกเสียงด้วย ส่วนลักษณะการเว้นไม่ออกเสียง มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 ส่วนใหญ่จะเป็นคำควบกล้ำ ร, ล ที่ทำให้นักเรียนพูดไม่ชัด โดยคำควบกล้ำที่เป็นเสียง /ปร/ จะมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ /พร/, /กร/ และ /พล/ ตามลำดับ สำหรับลักษณะการออกเสียงเพี้ยน มี 4 คน ใน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 22 ได้แก่เสียง /ส/

4. ลักษณะเสียงที่ออกผิดของนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดในแต่ละคน พบว่านักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดทั้ง 3 ลักษณะ มีจำนวน 1 คน คือ การใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) เว้นไม่ออกเสียง (Omissions) และออกเสียงเพี้ยน (Distortions) ได้แก่ /ร/, /ปร/, /พร/, /กร/, /คร/, /ส/ และปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาการออกเสียงคำควบกล้ำ คิดเป็นร้อยละ 72 สำหรับนักเรียนที่ออกเสียงเพี้ยน มีจำนวน 4 คน โดยจากการทดสอบการออกเสียงพูด นักเรียนออกเสียง /ส/ มีการวางลิ้นผิดตำแหน่ง จากปุ่มเหงือกเป็นไรฟัน นอกจากนี้ มีนักเรียน 2 คน ที่ออกเสียงในลักษณะการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง นักเรียนคนที่ 2 ออกเสียง /ร/, /แมกต/, /แมกน/, /เอือ/ และเสียงควบกล้ำไม่ชัด นักเรียนคนที่ 7 ออกเสียง /ง/, /ร/, /พ/, /แมกต/ และเสียงควบกล้ำไม่ชัด

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีผลการวิจัยดังนี้

1. จำนวนและร้อยละของปัจจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จากผู้ปกครองจำนวน 181 คน สามารถจำแนกรายละเอียดดังนี้

สถานภาพของครอบครัว พบว่า นักเรียนอยู่รวมกันกับบิดามารดา มากที่สุด จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 แต่มีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด จำนวน 14 คนใน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 สำหรับบิดามารดาที่มีการหย่าร้าง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 มีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด 4 คน สูงถึงร้อยละ 22.2 เมื่อเทียบสัดส่วนแล้วมีมากเป็น 4 เท่าของจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด

รายได้ของครอบครัว พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วงตั้งแต่ 60,001 ขึ้นไปซึ่งมีจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของนักเรียนทั้งหมด เป็นจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 62 และในกลุ่มนี้มีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด จำนวน 12 คน ใน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7

ขนาดของครอบครัว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับพ่อแม่และพี่น้อง เป็นครอบครัวเดี่ยวมากที่สุด จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 โดยมีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 เมื่อเทียบสัดส่วนแล้วมีจำนวนเกือบ 4 เท่าของนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดที่อาศัยอยู่ในครอบครัวขยาย คือ มีปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้า อา หลาน อยู่รวมกัน

จำนวนพี่น้อง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีลูกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 80.7 มีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ร้อยละ 77.8 ส่วนที่เหลือเป็นมีลูกคนเดียว

ลักษณะการเลี้ยงดู พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่มากที่สุด รองลงมาคือ ให้ปู่ย่า ตายายเลี้ยง ซึ่งกลุ่มนี้จะมีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 ส่วนที่เหลือจะเป็นการว่าจ้างผู้อื่นมาเลี้ยงที่บ้าน และจ้างสถานรับเลี้ยงเด็กแบบไปเช้าเย็นกลับ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หากพ่อแม่ไม่ได้เลี้ยงดูเด็กเอง แต่ปล่อยให้อยู่กับปู่ย่า ตายาย พี่เลี้ยงหรือจ้างสถานรับเลี้ยงเด็ก จะทำให้นักเรียนมีปัญหาการพูดไม่ชัดมากถึง 8 เท่า เมื่อเทียบกับนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดที่พ่อแม่เลี้ยงเอง

ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 มีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดถึงร้อยละ 72.2 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 มีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดร้อยละ 11.1

2. บทบาทของพ่อแม่ที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพูดของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = .70$) เมื่อพิจารณาบทบาทของพ่อแม่ในแต่ละข้อ พบว่า พ่อแม่มีการพูดคุยอย่างเป็นกันเองกับนักเรียนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $SD = .59$) และผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนปรึกษาปัญหาทุกครั้งที่ต้องการและรับฟังปัญหาของนักเรียนเสมอ รองลงมา ($\bar{X} = 4.49$, $SD = .76$) ในขณะเดียวกัน การสร้างสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง เช่น การเล่านิทาน การสอนอ่านที่ถูกต้องให้กับนักเรียน การแนะนำให้นักเรียนอ่านข่าวสาร บทความจากหนังสือพิมพ์หรือวารสารต่าง ๆ และจะเห็นได้ชัดว่า ผู้ปกครองจะปล่อยให้เรียนดูโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่เมื่อมีเวลาว่าง นอกจากนี้ยังพบว่า พ่อแม่ที่มีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง จะมีนักเรียนที่มีปัญหาพูดไม่ชัด ถึงร้อยละ 88.9 ส่วนพ่อแม่ที่มีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาอยู่ในระดับมากที่สุด ไม่มีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน พบว่าความสัมพันธ์ภายในครอบครัวโดยรวมไม่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูด แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นรายด้าน พบว่า สถานภาพทางครอบครัวที่มีการหย่าร้างและ ลักษณะการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันกลับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกจากนั้น

แล้ว บทบาทของพ่อแม่ยังมีความสัมพันธ์กับปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 แนวทางและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือเบื้องต้นนักเรียนที่มีปัญหาทางการพูดไม่ชัด ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของพ่อแม่เด็กนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด สรุปได้ดังนี้

1.1 ปัญหาครอบครัว เนื่องด้วยสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประกอบกับทุนนิยมที่ทำให้คนในสังคมมีการแก่งแย่ง แข่งขัน กระแสบริโภคนิยม ทำให้พ่อและแม่จะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน พ่อแม่ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการประกอบอาชีพประมาณวัน 8-10 ชั่วโมง ในขณะที่ลูกใช้เวลาในการเรียนหนังสือ 6-8 ชั่วโมง หรือบางคนต้องไปเรียนพิเศษ จึงไม่ค่อยมีเวลาในอบรมเลี้ยงดูลูก และไม่มีเวลาให้กับครอบครัวได้อย่างเต็มที่ ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว ที่ต้องส่งไปให้ปู่ย่า ตายาย พี่เลี้ยง สถานศึกษา แล้วรีบกลับตอนเย็น ลักษณะการเลี้ยงดู จะให้นักเรียนดูโทรทัศน์ เล่นเกม ไม่ค่อยได้มีการพูดคุยหรือปฏิสัมพันธ์กัน ส่วนพี่เลี้ยงนั้น ยังมีภาระงานบ้านนอกเหนือจากการดูแลนักเรียนอีกด้วย หรือบางครอบครัวมีพ่อหรือแม่ทำงานคนเดียว เนื่องจากมีการหย่าร้าง จึงทำให้พ่อแม่ไม่สามารถทำบทบาทหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ โดยข้อมูลที่ผู้ปกครองให้ในแบบสอบถามบางคน ไม่สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ทำให้สะท้อนได้ว่า ระดับความสัมพันธ์ในแต่ละครอบครัวตามทัศนะของผู้ปกครองมีความแตกต่างกัน

1.2 การพูดไม่ชัดที่มีความบกพร่องของโครงสร้างและการทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูด โดยมีนักเรียน 1 คน ที่มีปัญหาสุขภาพ ต่อมนอนซิลมีขนาดโต ทำให้โพรงจมูกแคบลง ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะการออกเสียงผิดใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่งและการเว้นไม่ออกเสียง โดยออกเสียงพยัญชนะต้น /ร/ เป็น /ล/ มาตราตัวสะกด /แม่กต/ เป็น /แม่กก/, /แม่กน/ เป็น /แม่กง/ เสียงสระ /เอือ/เป็น /เอือย/ และปัญหาการออกเสียงคำควบกล้ำ ร,ล

1.3 สภาพแวดล้อมภายในบ้าน นักเรียนมีเวลาอยู่ด้วยกันกับพ่อแม่ช่วงวันหยุดเสาร์หรืออาทิตย์ แต่ไม่ค่อยได้พูดคุยสื่อสารกัน ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกันนัก ส่วนใหญ่พ่อแม่จะต้องทำงานบ้าน ธุระส่วนตัว ปล่อยให้เด็กใช้เวลาดูโทรทัศน์ รายการละคร การ์ตูน เรียนพิเศษ หรือเล่นเกมทั้งวัน

1.4 บทบาทของพ่อแม่ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่พ่อแม่ไม่ค่อยมีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน เช่น ไม่ค่อยมีโอกาสในการเล่านิทานหรือพูดคุยกัน เนื่องจากเห็นว่านักเรียนอยู่ในระดับประถมแล้ว คิดว่าไม่

จำเป็นต้องเล่านิทาน และไม่คิดว่านักเรียนยังต้องการสิ่งเหล่านี้อยู่ การแนะนำหนังสือ วารสารที่น่าสนใจ การรับรู้ข่าวสารจะมาจากสื่อโทรทัศน์มากกว่า หรือทางอินเทอร์เน็ต ไม่ค่อยมีเวลาในการสอนอ่านที่ถูกต้องให้กับนักเรียน เพราะถือว่าได้ส่งนักเรียนไปเรียนพิเศษแล้ว จึงทำให้ทั้งพ่อแม่และนักเรียนขาดทักษะการสื่อสารที่ดี นอกจากนี้ พ่อแม่บางคนไม่ได้เป็นแบบอย่างการพูดที่ดี จึงทำให้นักเรียนเรียนรู้และเลียนแบบการพูดที่ไม่ชัดไปด้วย

2. การสนทนากลุ่มสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการพูดไม่ชัดกับผู้ปกครองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกพูดและแก้ไขการพูด ได้ข้อสรุปได้ดังนี้

จากการที่มีการสนทนากลุ่มกับทีมผู้วิจัย ผู้เชี่ยวชาญและผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพูดไม่ชัด (Articulation Problems) สรุปได้ ดังนี้

2.1 การพูดไม่ชัดโดยไม่มี ความบกพร่องของโครงสร้างและการทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูด ซึ่งเป็นการพูดไม่ชัดที่พบมากในเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ จากผลการวิจัยและข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ พบว่า การพูดไม่ชัดแบบนี้มาจากการพูดที่มีนิสัยมาแต่เด็ก ๆ มาจากเหตุผลหลายประการ ดังนี้

2.1.1 การขาดการส่งเสริมการพูดให้ชัดตั้งแต่เด็ก ๆ คิดว่าเป็นสิ่งที่น่ารักหรือบางคนพูดไม่ชัดเป็นพฤติกรรมที่เรียกร้องความสนใจจากครูหรือผู้ใหญ่จนติดนิสัยการพูดไปจนโต

2.1.2 การขาดแบบอย่างการพูดที่ดี เด็กอาจเลียนแบบการพูดไม่ชัดจากผู้ใหญ่บางคนที่ไม่ชัดเจน เช่น ปู่ย่า ตายาย พี่เลี้ยงที่เป็นชาวต่างชาติ หรือแม่แต่วัฒนธรรมทางภาษาของคนภาคใต้

2.1.3 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีปฏิสัมพันธ์น้อยลง โดยสังคมปัจจุบันมีแนวโน้มเป็นครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวมากขึ้น เกิดสภาพการหย่าร้าง จึงทำให้โครงสร้างและการทำงานที่ของครอบครัวเปลี่ยนแปลง ขนาดของครอบครัวเล็กลง ในขณะที่ผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น การกล่อมเกลาลีลาดีบุตรหลาน จึงกลายเป็นหน้าที่ของคนกลุ่มนี้ เนื่องด้วยสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน พ่อและแม่จะต้องออกไปทำงานนอกบ้านไม่มีเวลาให้กับครอบครัวได้อย่างเต็มที่ บทบาทของพ่อแม่ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กมีน้อยลง อาทิ การเล่านิทานหรือพูดคุย การแนะนำหนังสือ วารสารที่น่าสนใจ การรับรู้ข่าวสารจะมาจากสื่อโทรทัศน์มากกว่า หรือทางอินเทอร์เน็ต จึงทำให้ทั้งพ่อแม่และนักเรียนขาดทักษะการสื่อสารที่ดี นอกจากนี้ พ่อแม่บางคนไม่ได้เป็นแบบอย่างการพูดที่ดี จึงทำให้นักเรียนเรียนรู้และเลียนแบบการพูดที่ไม่ชัดไปด้วย

2.2 การพูดไม่ชัดที่มีความบกพร่องของโครงสร้างและการทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูด โดยมีนักเรียน 1 คน ที่มีปัญหาสุขภาพ ต่อมทอนซิลมีขนาดโต ทำให้

โพรงจมูกแคบลง ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะการออกเสียงผิดใช้เสียงหนึ่ง แทนเสียงหนึ่งและการเว้นไม่ออกเสียง โดยออกเสียงพยัญชนะต้น /ร/ เป็น /ล/ มาตราตัวสะกด /แมกต/ เป็น /แมกก/, /แมกน/ เป็น /แมกง/ เสียงสระ /เอือ/เป็น /เอีย/ และปัญหาการออกเสียงคำควบกล้ำ ร,ล โดยในกรณีนี้ จะต้องได้รับการดูแลจากแพทย์โดยตรง เนื่องจากเป็นความผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะการพูด เมื่อได้รับการรักษาจากแพทย์แล้วก็จะได้รับการฝึกพูดจากนักแก้ไขการพูด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการศึกษานักเรียนมีปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลานั้น จะขออภิปรายผลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากการศึกษาลักษณะปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีปัญหาการพูดไม่ชัดประมาณ ร้อยละ 10 เมื่อจำแนกตามลักษณะเสียงที่ออกผิด มีนักเรียนที่ออกเสียงโดยใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) มากที่สุด โดยเสียงที่ออกผิดมากที่สุด ได้แก่ พยัญชนะต้น /ร/ เป็น /ล/ รองลงมาเป็นปัญหาการเว้นไม่ออกเสียง (Omissions) ส่วนใหญ่จะเป็นคำควบกล้ำ ร, ล เสียงควบกล้ำ ร เป็น เสียงควบกล้ำ ล ที่ทำให้นักเรียนพูดไม่ชัด คำควบกล้ำที่เป็นเสียง /ปร/ จะมีปัญหามากที่สุด และมีการออกเสียงเพี้ยน (Distortions) 4 คน ได้แก่ /ส/ แต่ไม่มีปัญหาการพูดไม่ชัดในลักษณะการเพิ่มเสียงโดยไม่จำเป็น (Additions) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การพูดไม่ชัดที่มีปัญหามากที่สุด คือ การใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง (Substitutions) สอดคล้องกับการศึกษาของ ผดุง อารยะวิญญู.(2544) พบว่ามีการออกเสียงไม่ชัดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย ในลักษณะการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่ง มากที่สุด รองลงมาคือการเว้นไม่ออกเสียงในเสียงที่ต้องการการออกเสียงเพี้ยนไปจากเสียงที่ต้องการและการออกเสียงเพิ่มไปจากเสียงที่ต้องการมีไม่มากนัก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นักเรียนปกติหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จะมีลักษณะการพูดไม่ชัดที่มีปัญหามากที่สุดคือ การใช้เสียงหนึ่งแทนหนึ่ง แต่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะมีปัญหาการพูดไม่ชัดรุนแรงกว่าเด็กปกติ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเสียงพูดของนักเรียน เสียงพูดที่นักเรียนออกไม่ชัดมากที่สุด ได้แก่ เสียงพยัญชนะ /ร/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ /ร,ล/ และเสียง /ส/ และมี

นักเรียน 2 คน ที่ควรได้รับการแก้ไขการพูดไม่ชัดตั้งแต่เนิ่น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอื่นต่อไป ได้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาการออกเสียง /ร/, /แมกต/, /แมกน/, /เอือ/ และเสียงควบกล้ำไม่ชัด ส่วนนักเรียนอีกคน ออกเสียง /ง/, /ร/, /พ/, /แมกต/ และเสียงควบกล้ำไม่ชัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิณฑิพย์ หวยเจริญ (2533) พบว่า เด็กมีความผิดปกติในการออกเสียงพยัญชนะมากกว่าเสียงสระ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ เพ็ญศิริ เทพวิทักษ์กิจ (2530) การไม่ออกเสียงในเสียงที่ต้องการเกิดกับพยัญชนะควบกล้ำเท่านั้น ส่วนการออกเสียงในลักษณะการใช้เสียงหนึ่งแทนเสียงหนึ่งเกิดกับพยัญชนะต้น และพยัญชนะสะกด นักเรียนจะออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำไม่ชัดมากที่สุด เสียงที่ออกไม่ชัดตรงลงมาคือเสียงพยัญชนะต้นและเสียงพยัญชนะสะกด ทั้งนี้ การที่นักเรียนมีปัญหาการพูดไม่ชัดนั้น นอกจากการเรียนรู้ผิด ๆ จนติดนิสัยมาตั้งแต่เด็กแล้ว อาจเนื่องจากอวัยวะที่ออกเสียงบกพร่อง เช่น ฟันหดร ฟันเหยิน หรือบางคนมีปัญหาสุขภาพ เช่น ต่อมทอนซิลมีขนาดโต ทำให้โพรงจมูกแคบลง สำหรับนักเรียนที่ออกเสียง /ส/ เพี้ยนไป แต่ยังไม่พ้องออกว่าเป็น ส.เสื่อ ปัญหาเกิดจากการวางลิ้นไม่ถูกตำแหน่ง โดยตำแหน่งที่ถูกต้องจะเป็นลิ้นส่วนหน้าแตะปุ่มเหงือก นักเรียนส่วนใหญ่มักจะติดมาจากการพูดภาษาอังกฤษ โดยเอาปลายลิ้นแตะฟันบน

ข้อค้นพบจากงานวิจัย จะเห็นได้ว่า สภาพปัญหาการพูดของนักเรียนในสังคมปัจจุบันจะมีปัญหาในการพูด เสียงพยัญชนะ /ร/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ /ร,ล/ และเสียง /ส/ สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจุบันคนไทยปล่อยปละละเลยการใช้ภาษาไทยทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน มักมีการใช้กันแบบผิด ๆ ที่สำคัญไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม ไม่มีการฝึกฝนการใช้ภาษาอย่างเข้มงวด เช่น การพูด จ.เรือ ล.ลิง หรือคำควบกล้ำอื่น ๆ แม้แต่คนที่มีฐานะตำแหน่งทางทางสังคมที่ดีเป็นจำนวนมากก็พูดไม่ชัด คำนิยมในปัจจุบันเปลี่ยนไปเป็นการยอมรับความไม่ถูกต้องของการใช้ภาษามากขึ้น (จรรยาพร ธรณินทร์, 2558)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวโดยรวมไม่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูด แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นรายด้าน พบว่า สถานภาพทางครอบครัวที่มีการหย่าร้างและ ลักษณะการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันกลับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกจากนี้แล้ว บทบาทของพ่อแม่ยังมีความสัมพันธ์กับปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ

ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ปัจจัยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า สถานการณ์ครอบครัวปัจจุบันของไทย เป็นครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่เพิ่มขึ้น การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันภายในครอบครัว เป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนให้คนในครอบครัวมีความรัก ความเข้าใจกัน ก่อให้เกิดความอบอุ่น แต่ความสัมพันธ์ที่อ่อนแอ จะส่งผลให้ครอบครัวขาดความอบอุ่นและมีการหย่าร้างจากการสำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2551 พบว่า เด็กไทยอายุระหว่าง 0 – 17 ปี อาศัยอยู่ในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ซึ่งหมายถึง ครอบครัวที่มีเพียงพ่อคนเดียวหรือแม่คนเดียว นำมาซึ่งความหวังกังวลต่อความไม่มั่นคง และความเครียดกับสิ่งที่ต้องรับภาระที่เกิดขึ้นในครอบครัวเพียงคนเดียวของพ่อหรือแม่ ทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์กับลูก จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นชัดว่า ครอบครัวที่มีการหย่าร้าง จะมีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด เมื่อเทียบสัดส่วนแล้วมีมากเป็น 4 เท่า ของจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน นอกจากนี้แล้วการให้ผู้สูงอายุ ปู่ย่า ตายาย พี่เลี้ยง และการจ้างสถานรับเลี้ยงเด็กเป็นผู้อบรมเลี้ยงดู ส่งผลให้เด็กมีปัญหาการพูดไม่ชัดมากถึง 8 เท่า เมื่อเทียบสัดส่วนของเด็กที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดที่พ่อแม่เป็นผู้เลี้ยงดู ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สาวิตรี ทยานศิลป์ (2554) พบว่า ครอบครัวไทยจำนวนมากละเลยการปฏิบัติสิ่งดี ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีที่เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การพูดคุย สื่อสารกัน การกล่าวคำขอโทษหรือขอบคุณคนในครอบครัว การแสดงความรักต่อกันด้วยการโอบกอดหรือสัมผัสเป็นประจำ กิจกรรมสำหรับทุกคนในครอบครัวเป็นเรื่องที่ดูเหมือนจะถูกละเลยอย่างมาก เพราะมีไม่ถึงครึ่งของครอบครัวไทยที่ใช้เวลาที่พ่อจะมีกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวเป็นประจำ

อย่างไรก็ตาม สถานภาพของครอบครัวและลักษณะการเลี้ยงดู ยังมีผลเชื่อมโยงกับบทบาทของพ่อแม่ พบว่า พ่อแม่ที่มีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง จะมีนักเรียนที่มีปัญหาพูดไม่ชัด ถึงร้อยละ 88.9 ส่วนพ่อแม่ที่มีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาอยู่ในระดับมากที่สุด ไม่มีนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรียา นิยมธรรม (2558) ที่พบว่า พ่อแม่เป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็ก จึงต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการหัดพูดไปโดยอัตโนมัติ เพราะพัฒนาการทางภาษาของเด็กจะดำเนินไปด้วยดียิ่งขึ้น หากพ่อแม่สนใจและช่วยส่งเสริมการพูดของเด็ก เมื่อเด็กโตขึ้น เด็กจะพูดมากเมื่ออยู่กับพ่อแม่และสามารถเรียนภาษาจากคนอื่น ๆ ที่ได้พบปะและคุ้นเคยด้วย มีการใช้สัญลักษณ์ทางสายตา เช่น การอ่าน การเขียน การออกเสียงได้แล้ว เพื่อนเล่น วิทยู หนังสือจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพูด สื่อสารหรือเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ ดังนั้นพ่อแม่ควรพูดให้ถูกต้องและชัดเจน ควรแก้ไขข้อผิดพลาดในการออกเสียงพูดของเด็กเพื่อเป็นการจัดแบบอย่างให้ถูกต้อง เพื่อให้เด็กเลียนแบบแทนการดู ที่อาจทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจและนำไปสู่การพูดติดอ่าง นอกจากนั้นกิจกรรมที่สามารถช่วยเหลือเด็กอีกอย่างหนึ่งคือ การอ่าน พ่อแม่ควรใช้เวลาอยู่กับเด็กอย่างน้อยวันละ 15 นาที ช่วยเหลือเด็กพัฒนาการออกเสียงด้วยการอ่านให้เด็กฟัง การเล่านิทาน หรือดูภาพประกอบและมีการถามโต้ตอบ การให้เด็กอยู่สภาพแวดล้อมที่นาสนใจจะ

เป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากใช้ภาษาและมีพัฒนาการทางภาษาได้ดีขึ้น ดังนั้นบทบาทของพ่อและแม่ที่สำคัญ นอกจากจะเป็นแบบอย่างที่ดีแล้วจะต้องพยายามสะท้อนให้เด็กเข้าใจภาษา เช่น มีการอธิบายเพิ่มเติม หรือชมเชยเมื่อเด็กพูดได้ถูกต้องและชัดเจน หากพ่อแม่ทำบทบาทหน้าที่เหล่านี้อย่างเต็มที่ เท่ากับเป็นการช่วยให้ลดปัญหาการพูดไม่ชัดและมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้นต่อไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Wiig (1989) ได้กล่าวว่าพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องต้องช่วยให้เด็กมีการนำภาษามาใช้ (Speech Functioning) ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับเหตุการณ์ ทั้งนี้เด็กจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและเข้าใจต่อการพูดของผู้ใหญ่ เชื่อมโยงระหว่างการรับรู้ที่ซับซ้อนกับเหตุการณ์ ซึ่งในเบื้องต้นการพูดของผู้ใหญ่จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมตามมาไม่ว่าจะเป็นเรื่องการตั้งใจฟังสาระสำคัญที่เป็นตัวกระตุ้นหรือ การปรับขยายเพิ่มเติมด้วยท่าทางหรือการพูดประกอบท่าทางก็ตาม แม้ว่าจะยังไม่สามารถออกเสียงตามผู้ใหญ่ได้ถูกต้องทั้งหมดก็ตาม อย่างไรก็ตาม เด็กทุกคนไม่ว่าจะเป็นเด็กที่ปกติที่มีปัญหาการพูดไม่ชัดหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ยังคงต้องการการสอนพูดอย่างเป็นระบบที่เริ่มต้นอย่างช้าๆ และเป็นไปตามลำดับขั้นโดยมีผู้ใหญ่ช่วยเหลือให้คำแนะนำหรือแก้ไขอาจจะเริ่มจากคำเดี่ยว คำคู่ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์จริงที่เด็กจะได้เรียนรู้พร้อมการให้แรงเสริมที่เหมาะสม คุณค่าในความสำเร็จเบื้องต้นนี้จะทำให้เด็กกล้าและมีความมั่นใจในการออกเสียงพูด

ตอนที่ 3 แนวทางและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือเบื้องต้นนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มกับผู้ปกครองร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ทราบสภาพปัญหาและสาเหตุของการเกิดปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ทำให้ได้แนวทางในการช่วยเหลือเบื้องต้นนักเรียนที่มีปัญหาการพูดไม่ชัด ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สรุปได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองควรทำความเข้าใจว่า ปัญหาการพูดไม่ชัดนั้นอาจเกิดกับบุตรหลานของตนได้ ไม่ควรวิตกกังวลเกินไป แต่ก็ไม่ควรละเลย โดยคิดว่าโตขึ้นนักเรียนจะหายเอง และสามารถพูดได้ชัดขึ้น ทั้งนี้ผู้ปกครองควรรีบให้นักเรียนได้รับการแก้ไขการพูดตั้งแต่นั้น ๆ จะสามารถแก้ไขได้ง่ายกว่าเมื่อรอจนนักเรียนอายุมากขึ้น

2. ผู้ปกครองควรมีบทบาทการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนให้มากขึ้นโดยการให้เวลาและหาโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกัน อาทิ ทักษะการสื่อสาร การเล่านิทานหรือพูดคุย แนะนำหนังสือ วารสารที่น่าสนใจ ให้เวลาในการสอนอ่านที่ถูกต้องให้กับนักเรียนลดสื่อที่กระตุ้นทางสายตา เช่น โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต การเล่นเกม

3. ผู้ปกครองมีความสำคัญในการพูดของนักเรียนมากโดยเฉพาะแม่ ซึ่งใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จะเป็นแบบอย่างในการฝึกพูดตั้งแต่แรกเกิด นักเรียนจะเลียนแบบการพูดของแม่ตั้งแต่เด็ก ผู้ปกครองควรปฏิบัติตนดังนี้

3.1 พ่อแม่และผู้ปกครองต้องพูดให้ชัดเจน โดยออกเสียงพูดให้ชัดเจนทั้งการออกเสียงคำควบกล้ำ และพูดช้าๆ เพื่อให้เด็กมีโอกาสจดจำและเลียนแบบได้ง่ายขึ้น

3.2 พูดให้ถูกต้อง ในขณะที่สนทนาโต้ตอบกับนักเรียน ควรสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการพูด ทำให้นักเรียนรู้สึกสบายใจ มั่นใจ และให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาที่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดี ควรแก้ไขข้อผิดพลาดในการออกเสียงของนักเรียน แต่ไม่ควรดุเมื่อนักเรียนพูดผิด เพราะจะทำให้เกิดความคับข้องใจ อาจนำไปสู่การพูดตะกุกตะกักเพราะขาดความมั่นใจและอาจทำให้พูดติดอ่างได้

3.3 ฟังอย่างสนใจ นักเรียนต้องการโอกาสในการฝึกพูด ควรให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและสิ่งทีควรระมัดระวังคือเรื่องการใช้ภาษาถิ่น (Dialect) ซึ่งอาจทำให้เด็กสับสนและพูดไม่ชัดได้

3.4 ควรมีกิจกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอเพื่อช่วยให้นักเรียนพัฒนาการออกเสียงด้วยการอ่านให้นักเรียนฟัง โดยมีกิจกรรมการถามให้โต้ตอบบ้าง และคอยแก้ไขคำที่พูดไม่ชัด แต่ไม่ควรแก้ตลอดเวลาจนทำให้นักเรียนหมดสนุกและขาดความมั่นใจในการพูด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีปัญหาการพูดไม่ชัดประมาณร้อยละ 10 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูไม่ทราบวิธีการแก้ไขการพูดเบื้องต้นหรือไม่ตระหนักในการพูดไม่ชัดของนักเรียน ผู้บริหารจึงควรมีนโยบายเน้นเรื่องการพูดภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติให้ถูกต้อง และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมด้านการแก้ไขการพูดเบื้องต้นและให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อสามารถทำงานร่วมกับผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเป็นการขจัดปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนได้ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม

2. นอกจากผู้ปกครองจะมีบทบาทต่อการพูดของนักเรียนแล้ว ครูผู้สอนถือว่าเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการพูดของนักเรียนเช่นกัน จากผลการวิจัย พบว่า เสียงที่นักเรียนออกไม่ชัดเป็นส่วนใหญ่ นั้น ได้แก่ เสียงพยัญชนะต้น /ร/ และเสียงควบกล้ำ ร,ล แสดงว่าครูอาจให้ความสนใจหรือขาดความตระหนักในเรื่องการออกเสียงให้ชัดเจนน้อยเกินไป ครูอาจจะเฉยหรือมองข้ามปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ไม่ได้มีการท้วงติงเมื่อนักเรียนพูดไม่ชัด ซึ่งทำให้นักเรียนติดนิสัยการพูดไปจนโต ครูผู้สอนเองบางคนอาจพูดไม่ชัด หรือไม่ทราบวิธีการแก้ไขการพูดไม่ชัด

ดังนั้น ครูควรตระหนักและให้ความสนใจในการพูดให้ชัดของตนเสียก่อน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน

3. ผู้สอนควรมีเจตคติที่ดีต่อการแก้ไขปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน ให้ถือว่าการพูดไม่ชัดนั้นเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ และควรส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ ให้กำลังใจในการแก้ไขการพูดร่วมกับนักเรียน นอกจากนั้นการทำความเข้าใจกับนักเรียนคนอื่น ๆ หรือเพื่อนร่วมชั้นว่า ปัญหาการพูดไม่ชัด อาจเกิดกับนักเรียนหรือบุคคลอื่น ๆ ได้ และสามารถแก้ไขได้ จึงไม่ควรล้อเลียนเพื่อนหรือนักเรียนที่พูดไม่ชัด และขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการพูด จะเป็นการช่วยแก้ปัญหาเรื่องปมด้อย และสร้างความมั่นใจในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาลักษณะปัญหาการพูดของนักเรียนที่ใช้สองภาษาในโรงเรียนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ควรมีการศึกษาการแก้ไขปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียนในโรงเรียน เพื่อจัดปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน
3. ควรมีการพัฒนาโปรแกรมการอบรมครูและผู้บริหารเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและแก้ไขปัญหาการพูดของนักเรียน

บรรณานุกรม

- กานดา โต๊ะถม. (2547). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความ
บกพร่องทางการพูดและภาษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนดุสิต.
- จรรยาพร ธรณินทร์. (2558). การพูดภาษาไทยให้ชัด. สืบค้นจาก
www.moe.go.th/works/word-charuaypon.
- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2542). การแก้ไขการพูดไม่ชัด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจมาศ พระธานี. (2538). ความผิดปกติทางการพูดและภาษา. ภาควิชาโสต ศอ นาสิก
สารังษวิทยา. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประจิดต์ อภินัยนุรักษ์. (2527). การศึกษาเปรียบเทียบความบกพร่องทางการพูดของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถม
สาธิต. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ. คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2544). การศึกษาความบกพร่องทางการพูดของเด็กปัญญาอ่อน.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรจิต จิตรถเวช. (2550). การพูดติดอ่างในเอกสารเผยแพร่ความรู้ความผิดปกติของการ
สื่อความหมาย เล่ม 7 : กรุงเทพมหานคร.
- พิณฑิพย์ ทวยเจริญ. (2533). การวิเคราะห์ความผิดปกติทางการพูดของเด็กไทยเชิง
ภาษาศาสตร์. วารสารภาษาและภาษาศาสตร์
- พูนพิศ อมาตยกุล, สุมาลี ดีจงกิจ และพิมพ์พา ขจรธรรม. (2555). ความรู้พื้นฐานเรื่องความ
พิการและคนพิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เด็อนตุลาจำกัด.
- เพ็ญศิริ เทพวิทักษ์กิจ. (2530). การวิเคราะห์ลักษณะการพูดไม่ชัดของเด็กในโรงเรียน เขต
อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

- สาขาภาษาศาสตร์และภาษาอาเซียน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช. (2554). สถิตินันทพาราเมตริก. ใน วรรณดี แสงประทีปทอง,
การวิจัยและสถิติทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช. (2554). สถิติพรรณนา. ใน ลดาวัลย์ เพชรโรจน์, การวิจัยและ
สถิติทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- ลินดา ปั่นทอง. (2550). การพูดไม่ชัด. กรุงเทพฯ : สมาคมโสตสัมผัสวิทยาและการแก้ไขการ
พูดแห่งประเทศไทย.
- ศรียา นิยมธรรม. (2544). พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เฟื่องอักษร.
- (2558.). บทบาทของพ่อแม่ต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก. สืบค้นจาก
[http://rise.swu.ac.th/Portals/184/documents/articles/The role of parents.pdf](http://rise.swu.ac.th/Portals/184/documents/articles/The%20role%20of%20parents.pdf).
- สาวิตรี ทยานศิลป์. (2554). ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว. สืบค้นจาก
www.thaihealthreport.com:
http://media.wix.com/ugd/bdfbef_4cfc2cf59e4b4e87ae4ed7f7dc206a62.
- สุพรรณิ วรรณเพชร. (2551). การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังในการจัด
การศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย โรงเรียนใน
เครือมารีวิทย์. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิมล อุดมพิริยะศักดิ์. (2548). การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางการเห็นและครอบครัว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- Best, J.W. and Kahn, J.V. (1993). **Research in Education**. 7 th ed. Boston : Allyn and
Bacon.
- Hurlock, Elizabeth B. (1978). Child Development. 6th ed., New York, McGraw-Hill Book
Company.

- Reed, A.V. (1994). **An introduction to children with language disorders**. 2 nd. Edit.,New York : Macmillan College Publishing Company.
- Rice, M. (1983). **Contemporary account s of the cognition/ language relationship:Implications for speech-language clinicians**. Journal of speech and Hearing Disorders, 48, 347-359.
- Turner, R. C.,& Carlson, L. (2004). **Indexes of item-objective congruence for multidimensional items**. International Journal of Testing, 3(2), 78
- Van Riper,C.,& Erickson, R. (1996). **Speech Correction: An Introduction to Speech Pathology and Audiology**. (9Th ed.) Allyn & Bacon: Asimo & Schuster. Company, MA,USA.
- Wiig, E. (1989). **Steps to language competence: Developing metalinguistic strategies**. San Antonio, TX: Psychological Corporation.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร.กฤษยา ก่อสุวรรณ
 ประวัติการศึกษา Ed.D. (Special Education)
 Illinois State University
 ตำแหน่งปัจจุบัน รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. ผศ.ดร. นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ
 ประวัติการศึกษา Ph.D. (Development Education)
 ตำแหน่งปัจจุบัน ข้าราชการบำนาญ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
3. ดร.ยุวดี วิริยางกูร
 ประวัติการศึกษา Ed.D. (Special Education)
 Illinois State University
 ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. อาจารย์กมลทิพย์ สมบูรณ์พงศ์
 ประวัติการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยทักษิณ
 ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาหลักสูตรและการจัดการ
 เรียนรู้ สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพุดไม้ชัด
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสาริต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

แบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการพูดไม่ชัดของนักเรียน

ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการในการจัดปัญหาการพูดตั้งแต่เริ่มต้น
เพิ่มประสิทธิภาพด้านการเรียนของนักเรียน และเป็นกรวางรากฐานการพูดภาษาไทยอันเป็นภาษา
ประจำชาติให้ถูกต้อง จึงใคร่ขอให้ท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัย
จะเก็บข้อมูลเป็นความลับและจะดำเนินการแปลผลในภาพรวม

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

- 1.1. ชื่อ.....นามสกุล.....
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่.....เพศ..... เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อสะดวก.....
- 1.2 ชื่อ-สกุลบิดาของนักเรียน
- 1.3 รายได้รวมต่อเดือน () 1. 20,000- 40,000 บาท () 2. 40,001-60,000 บาท
() 3. 60,001-80,000 บาท () 4. 80,001-100,000 บาท () 5. มากกว่า 100,000 บาท
- 1.4 การศึกษาสูงสุด () 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี () 2. ปริญญาตรี
() 3. ปริญญาโท () 4. ปริญญาเอก
- 1.4 ชื่อ-สกุลมารดาของนักเรียน.....
- 1.6 รายได้รวมต่อเดือน () 1. 20,000- 40,000 บาท () 2. 40,001-60,000 บาท
() 3. 60,001-80,000 บาท () 4. 80,001-100,000 บาท () 5. มากกว่า 100,000 บาท
- 1.7 การศึกษาสูงสุด () 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี () 2. ปริญญาตรี
() 3. ปริญญาโท () 4. ปริญญาเอก
- 1.8. สถานภาพครอบครัว () 1. บิดา-มารดา อยู่ร่วมกัน () 2. หย่าร้าง () 3. อื่นๆ ระบุ
- 1.9 จำนวนพี่น้องร่วมบิดา-มารดา () 1. จำนวน 1 คน () 2. ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
- 1.10. สมาชิกในครอบครัวของท่านที่อาศัยอยู่รวมกันมีจำนวน.....คน (รวมตัวท่านด้วย) ใครบ้าง
.....
- 1.11. ลักษณะการเลี้ยงดูเด็กของครอบครัวที่ผ่านมา () 1. พ่อแม่เลี้ยงดูเอง () 2. ปู่ย่า ตายายเลี้ยงดู
แทน () 2. จ้างพี่เลี้ยงมาดูแลที่บ้านแทน () 3. จ้างสถานรับเลี้ยงเด็กแบบเข้าไป-เย็นกลับ
() 4. อื่น ๆ ระบุ.

ส่วนที่ 2 บทบาทของพ่อแม่

คำชี้แจง : ให้ผู้ปกครองพิจารณาข้อความต่อไปนี้ โดยเลือกตอบจากตัวเลือกดังนี้ ไม่เคย นาน ๆ ครั้ง บางครั้ง บ่อย และทุกครั้ง พร้อมทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น ทั้งนี้ข้อมูลเหล่านี้ จะไม่มีผลต่อนักเรียนแต่อย่างใด จึงขอให้ท่านให้ข้อมูลตามความเป็นจริงมากที่สุด

บทบาทของพ่อแม่	ไม่ เคย	นานๆ ครั้ง	บางครั้ง	บ่อย	ทุกครั้ง
	1	2	3	4	5
1. ผู้ปกครองให้ความสนใจใส่นักเรียน โดยมีบรรยากาศในการพูดคุยอย่างอบอุ่นและเป็นมิตร					
2. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน เช่น ทำอาหาร ทำความสะอาด เป็นต้น					
3. สมาชิกทุกคนในครอบครัวมีความสนิทสนมพูดคุยอย่างเป็นกันเองกับนักเรียน					
4. สมาชิกในครอบครัวมักทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น รับประทานอาหาร ไปเที่ยวนอกบ้าน เป็นต้น					
5. ผู้ปกครองคอยปลอบโยนให้กำลังใจ เมื่อนักเรียนรู้สึกท้อแท้ ผิดหวัง					
6. สมาชิกในครอบครัวเปิดเผยความรู้สึกต่อกันอย่างตรงไปตรงมา					
7. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนปรึกษาปัญหาทุกครั้งที่ต้องการ และรับฟังปัญหาของนักเรียนเสมอ					
8. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในครอบครัว ผู้ปกครองจะใช้การประนีประนอมในการแก้ปัญหา					
9. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนอธิบายเหตุผลก่อนที่จะตำหนิหรือลงโทษ เมื่อนักเรียนทำผิด					

บทบาทของพ่อแม่	ไม่ เคย	นานๆ ครั้ง	บางครั้ง	บ่อย	ทุกครั้ง
	1	2	3	4	5
10. ผู้ปกครองจะให้คำชมเชยหรือชื่นชม เมื่อเห็นนักเรียนอ่านหนังสือหรือทำงานที่มอบหมายสำเร็จ					
12. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ของบ้าน					
13. ผู้ปกครองจะส่งเสริมและให้คำแนะนำในการทำการบ้าน การทำกิจกรรมใหม่ ๆ ของนักเรียน					
14. ผู้ปกครองมักจะให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน					
15. ผู้ปกครองสนับสนุนให้สมาชิกทุกคนรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง					
16. ผู้ปกครองพูดคุยหรือเล่นิทานให้นักเรียนฟัง					
17. นักเรียนชอบอ่านหนังสือเป็นประจำเมื่อมีโอกาส					
18. นักเรียนรับรู้ข่าวสารโดยการอ่านหนังสือมากกว่าการดูโทรทัศน์					
19. ผู้ปกครองสอนการอ่านที่ถูกต้องให้นักเรียน					
20. ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนอ่านข่าว บทความจากหนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ					

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ชุดแบบทดสอบการออกเสียงพูด

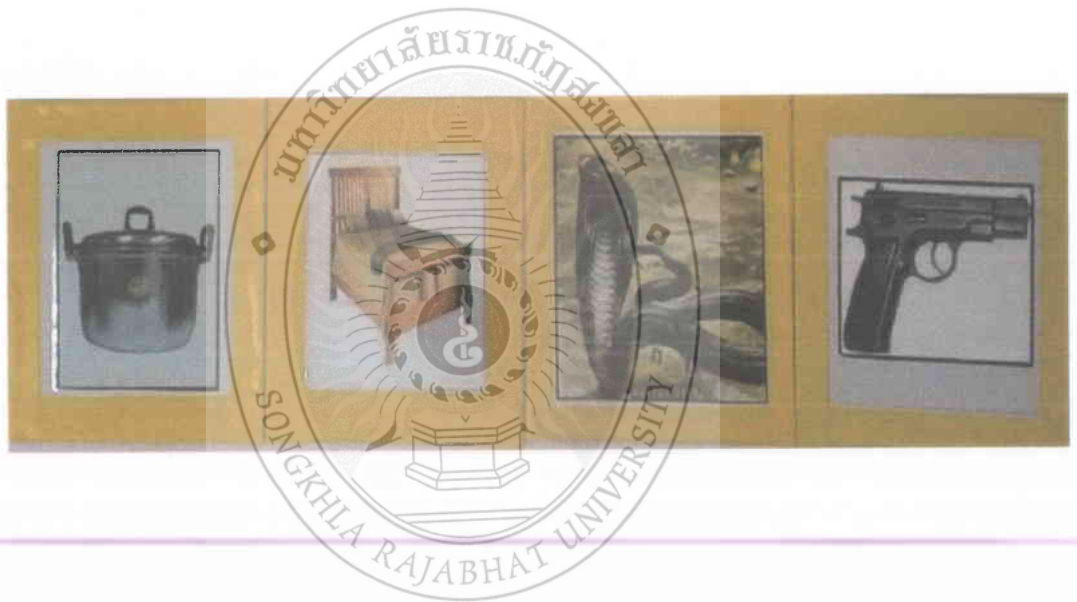
ตัวอย่างภาพชุดพญานะตัน

ตัวอย่างภาพชุดวรรณยุกต์

ตัวอย่างภาพชุดพยัญชนะตัวสะกด

ตัวอย่างภาพชุดสระ

ตัวอย่างภาพชุดพญูชณะควบกล้า

แบบบันทึกการออกเสียงพูด

ชื่อ-สกุล ชื่อเล่น

โรงเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่

ข้อแนะนำในการบันทึก

เขียน เมื่อไม่ออกเสียง

✓ เมื่อออกเสียงถูกต้อง

✗ เมื่อออกเสียงผิด และให้จดบันทึกว่าออกเสียงผิดเป็นเสียงใดในช่องหมายเหตุ

ผลการทดสอบ

พยัญชนะต้น	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....
พยัญชนะตัวสะกด	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....
พยัญชนะควบกล้ำ	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....
สระ	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....
วรรณยุกต์	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....

หมายเหตุ: หากผู้ถูกทดสอบไม่รู้จักให้พูดตาม

ผู้ทดสอบ

วัน/เดือน/ปี ที่ทดสอบ

แบบบันทึกการออกเสียงพูด

ชื่อ-สกุล ชื่อเล่น

โรงเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่

ข้อแนะนำในการบันทึก

เขียน ○ เมื่อไม่ออกเสียง

✓ เมื่อออกเสียงถูกต้อง

✗ เมื่อออกเสียงผิด และให้จดบันทึกว่าออกเสียงผิดเป็นเสียงใดในช่องหมายเหตุ

ผลการทดสอบ

พยัญชนะต้น	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....
พยัญชนะตัวสะกด	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....
พยัญชนะควบกล้ำ	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....
สระ	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....
วรรณยุกต์	ไม่ออกเสียง.....เสียง ออกเสียงผิด.....เสียง คือ.....

หมายเหตุ: หากผู้ถูกทดสอบไม่รู้จักให้พูดตาม

ผู้ทดสอบ

วัน/เดือน/ปี ที่ทดสอบ

แบบบันทึกการออกเสียงพูด

พยัญชนะต้น			พยัญชนะตัวสะกด			พยัญชนะควบกล้ำ			สระ			วรรณยุกต์			หมายเหตุ
เสียง	คำ	ผล	เสียง	คำ	ผล	เสียง	คำ	ผล	เสียง	คำ	ผล	เสียง	คำ	ผล	
ม	แมว					ปล	ปลา		อี	หวี		สามัญ	ตา		
น	นก					ปร	แปรง		อิ	ลิง		เอก	ไข่		
ห	หู					พล	พลุ		เอ	จระเข้		โท	บ้าน		
ช	ไข่					พร	พระ		เอะ	เปิด		ตรี	ช้าง		
อ	อูฐ					กล	กล้วย		แอ	แมว		จัตวา	หู		
ย	ยักษ์		กก	ยักษ์		กร	กรง		แอะ	แพะ					
ว	ว่าว		เกอว	ว่าว		กว	กวาง		อา	ตา					
ป	เปิด		กต	เปิด		คร	ครก		อะ	ฟัน					
ก	กบ		กบ	กบ		คว	ควาย		เออ	เงิน					
บ	บ้าน		กน	บ้าน		ขล	ขลุ่ย		เออะ	เออะ					
ท	ธง		กง	ธง		ตร	แตร		อี	ปิ่น					
ด	เต่า								อี	ผึ้ง					
ล	ลิง								อุ	งู					
จ	จาน								อุ	กุ่ม					
พ	พาน								โอ	สิงโต					
ง	งู								โอะ	โต๊ะ					
ด	ดาว								ออ	หม้อ					
ฟ	ฟัน								เออะ	เงาะ					
ช	ช้าง								อ้าว	บัว					
ส	เสือ								อ้าวะ	อ้าวะ					
ร	ร่ม		กม	ร่ม					เอือ	เสือ					
									เอือะ	เอือะ					
									เอือย	เตียง					
									เอือยะ	ปอเอือยะ					
									อ้า	ลำไย					
									ไอ	ไข่					
									เอา	เต่า					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

ณัฐรินทร์ แซ่จุง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2541 ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาสถิติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (หาดใหญ่)

พ.ศ. 2550 ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2542-2550 อาจารย์ประจำวิชาคณิตศาสตร์
โรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ

พ.ศ. 2551-2552 อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2552-2558 ประธานโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน หัวหน้าหน่วยบริการและช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและครอบครัว (Early Intervention)
สถาบันพัฒนาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประวัติย่อผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ-สกุล	สุวิมล อุดมพิริยะศักย์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	ปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
พ.ศ. 2528	ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
พ.ศ. 2553	ปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2538-2557	อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2548-2557	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา